

Dunarea de Jos

261
decembrie
2023

nina
CROSSIAN
centenar 1924 - 2024

consiliul judetean galati ■ centrul cultural "Dunarea de Jos"

revista

DUNĂREA DE JOS

EDITOR: CONSILIUL JUDEȚEAN GALAȚI
PREȘEDINTE: *Costel FOTEA*

CENTRUL CULTURAL DUNĂREA DE JOS
MANAGER: *Vali Viorel SANDU*

REDAȚIA:
Redactor șef: *Florina Zaharia*
Redactori: Alina-Simona Dragomir, Laura Dumitrache,
Eduard Mihalcea, Costel Radu.

Responsabilitatea pentru conținutul opiniilor, argumentelor sau părerilor aparține, în exclusivitate, autorilor. Materialele primite, publicate sau nepublicate, nu se înapoiază. Redacția revistei nu împărtășește întotdeauna ideile conținute în textele publicate. Alte detalii despre activitatea Centrului Cultural „Dunărea de Jos” Galați pot fi aflate pe pagina web a instituției (www.ccdj.ro) sau pe pagina de facebook: *Centrul Cultural Dunărea de Jos Galați*. Arhiva parțială a revistei se regăsește pe site-ul instituției. Revista *Dunărea de Jos* este membru APLER (Asociația Publicațiilor Literare și a Editurilor din România).

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Str. Domnească, nr. 61, cod: 800008, tel. 0236418400, fax. 415590,
e-mail: office@ccdj.ro
ISSN: 1583-0225

Revista poate fi procurată de la sediul redacției.
Aceasta poate fi citită integral și gratuit în arhiva sa:
https://www.ccdj.ro/editura_revista.html

Noua sală de spectacole a Centrului Cultural „Dunărea de Jos” aproape de final

Clădirea în care a fost amenajată prima sală de spectacole a Centrului Cultural „Dunărea de Jos” este mai bine de 96% realizată.

Este o investiție cu fonduri europene de aproximativ 1,2 milioane de euro de care au mare nevoie artiștii Centrului Cultural „Dunărea de Jos” Galați și cei peste 700 de elevi ai Școlii de Arte care învață actorie, arta fotografică, chitară, vioară, saxofon, canto muzică populară, canto muzică ușoară, pictură, grafică, dans clasic, pian, percuție, acordeon sau orgă.

Pe lângă sala de spectacole care va avea peste 150 de locuri, au fost amenajate și cabine pentru artiști, un studio de înregistrări și săli de expoziție.

De asemenea, suntem în plină procedură de licitație pentru achiziționarea mobilierului și a echipamentelor necesare (sonorizare, lumini, dotări pentru studioul de înregistrare etc).

Costel FOTEA
Președintele Consiliului Județean Galați

proiect de editare cărți poștale

Galați - Orașul scrie, orașul citește

nina
cassian
1924 - 2024

Galați - orașul scrie, orașul citește

Galați - orașul scrie, orașul citește

nina
cassian

destinatari:

proiect realizat cu sprijinul
Consiliului Județean Galați,
Editurii Cărțile Tango
și Uniunii Scriitorilor din România

fotografii realizate de:
Paul Buciuța

Kiki citește, Kiki scrie, Kiki traduce...

Carmen ANDREI

Simona Trifu (coordonator), Dicționar de ipoteze și ipostaze existențiale, București, Editura Universitară & Editura Anconeum&Analepsie, 2023.

Câtă plăcere intelectuală și jubilație culturală mi-a oferit cartea coordonată de Simona Trifu, Dicționar de ipoteze și ipostaze existențiale, apărută la București, sub egida Editurii Universitare și a Editurii Anconeum&Analepsie, recent, în octombrie 2023. Mai întâi, noblesse oblige, o carte solidă, de puțin peste 400 de pagini. Greu de „rezumat” în vorbe înțelepte: titlul ne propune un joc paronimic, simplu, firesc și cu tâlc, între ipoteze – care trimit la psihic, la mental și ipostaze – comportamente, manifestări ale trăirilor, sentimentelor, percepțiilor și senzațiilor. Un dicționar – deja curiozitatea este înțehită de descoperirea intrărilor-vedetă, spre 100, 93 mai precis!. Paratextul stârnește interesul și trezește ekphrasis-ul: cu ilustrații grafice și coperte de renumitul artist grafician Alex Ivanov (17 gravuri, aqua-forte și aqua-tine), prefațare de prof. univ. dr. Doina Cozman, postfațare de Anatol Reghintovschi, avem deci de-a face cu o carte plasată sub girul tutelar al unor foruri științifice și academice, semănată cu considerații artistice și metafizice de Adrian Constantin Medeleanu, ce îndrăznește să propună – temerar și laudabil (pentru că niciun criteriu nu poate îngloba totalizator) – o taxonomie clasificând termenii și noțiunile alese în cinci mari categorii care se intersectează: misticism/credință; psihic, stări/ emoții, comportamente ; relații interumane sau legătura dintre Eu și Alteritate; virtuți și valori ; stările de fapt. Vom regăsi așadar literaturizate și clinicizate alfabetice cvasi-tot (sic!): biruința, chibzuința și cumpătarea (temperatia, virtutea transmutării apei dintr-un vas într-altul), demnitatea, fidelitatea și franchețea, iscusința, năzuința și reziliența (de semnalat apariția unui minister abscons în România al cărui obiect este acest concept important), amărăciunea care impactează personalitatea lui Dostoievski, suveranitatea nu numai politică,

ci și animalul social suveran teoretizat de G. Bataille, intuiția, răul și jocul mortifer al incertitudinii (remarcabile articole de Ramona L. Ceciu), văzduhul cu măreția lui.

În *Argument*, coordonatoarea, a cărei carte de vizită se apropie de experiența davinciană (conferențiar universitar, medic primar psihiatru, psihanalist, doctor în medicină și psihologie, supervisor în psihologie clinică și, afirmăm din culise, – o poetă eterică de netăgăduit), arată intenția de-a face o „vivisectie” nu numai a cuvintelor-pecete ieșite din studii clinice validate, documentare științifică serioasă, mărturii ales adunate din zeci de mii de ore de terapie, de psihologie clinică, din tratamente ale afecțiunilor psihiatrice, convinsă, îndrăgostită iremediabil așa zice, de literatură ca „oglinza sufletului uman”. Ce alegeri de termeni face Simona Trifu? Pe ce criterii?

Ne explică clar, cu firescul narativului de clinician. Colaboratorii, peste 20 ca număr, spre 30, într-o paritate de gen semnificativă, alesi și ei toți „pe sprânceană” și-au suflecat mâncile, și-au împletit experiențele ca să se exprime deopotrivă științific, lexicografic, literar și artistic abordând perspective complementare: psihanaliza și literatura se întâlnesc, se îndrăgostesc și se nuntesc fericit, psihiatria și psihologia sunt nășite de arta grafică, filozofia trimite ocheade de dandy ne-snob, ci intelectualizat, bine școlit în culturile europene. Artele și metafizica se îngemănează într-o interdependență amoroasă.

Citatele din exergă sub care se plasează intrările sunt moto-uri cu referire directă sau atingere tangențială la întregul demers „explicativ”, ele anunță ciclic altele, finale, tot vorbe cumpătate (aici mă simt

obligată să amintesc articolul „Cumpătare”, scris la dublu cu bunățate empatică și clou moralizator în bemol major de A. Iliescu și A.M. Drăgoi) care încheie modern „în loc de concluzii”. Conceptele-cheie atent cântărite de coordonatoare acoperă ca o pletoră largi câmpuri de investigație: punctul de vedere psihiatric nu-l prevalează sau domină pe cel psihologic, științele umaniste se ivesc cu încărcătura lor culturală și filosofică ca să arate rotund Eul în raport Altul, cu ipseitatea care nu (se) interoghează fără alteritate, triumful triadei Adevăr-Bine-Frumos într-un act educativ „chapeau bas!”.

O mega-invitație la autocunoaștere, la curajul analizei complexului și complicatului din noi și Ceilalți. Fără diagnostic și tratament medicamentos cu „buline”, dimpotrivă cu tratament lingvistic, dar, atenție, nu în nota unui metalimbaj jargonant, de specialitate steril și ermetic care ar bloca comprehensiunea, ci cu accesibilitate pentru publicul larg, figurile de stil (impresia mea de lectura e că structura multor articole urmărește construcția și logică metaforelor filate, generice), conotațiile, panseurile poetice, simbolurile, descrierile generoase armonizându-se în rostirea adevărului și emoției, a unor lucruri esențiale acceptării datului existențial în individuația fiecăruia, în echilibrarea Sinelui.

Dicționarul funcționează ca un batiscaf care forează în apele greu deslușibile ale trăirilor omenești, sentimentelor, emoțiilor, percepțiilor, este de necontestat un ABC al fundamentelor psihologiei clasice. Plăcerea cuvântului rar, conotat poetic, simbolic, venit pe filieră (non) latină delectează și filologul: nu dorință ci năzuință, lepădare nu renunțare, iscusința (în artă, sport, afaceri, tehnologie) nu e

abilitate, ci pricepere conjugată cu îndemnare, pioșenia „bate” credința înverșunată, sihăstria duce la tămăduire sau sminteală, râvna care nu-i îndărătnicie face casă bună cu smerenia, franchețea cu fidelitatea, lăcomia cu obezitatea, manipularea cu narcisismul, mania cu furia și varii traume, autocontrol și moderație, suprimare-sublimare, derâdere și sadomasochism. Aflu că toate deviațiile stigmatizate social și religios au explicații cauzale pertinente, mă iluminează demonstrația că „pariul pascalian” este și o raportare la Eul narcisic. Gelozia provoacă trădarea (interesant articol ales spre traducere mai jos). Mâhnirea atrage deopotrivă ca Mândria, Diavolescul și Înmărmurirea (ca „éblouissement+ravisement”, nu mă pot abține), ne minunăm de nuanțele infinite ale milei, între compasiune și umilință, de cât de subtil poate fi narcisismul malign și benign, de înșelatul Pinocchio, hedonist imatur ademenit de ipocriți iscușiți, Vulpea și Pisica (narcisismul e văzut prin triplă optică). De la curtoazie la lingușire, un salto mortale e de evitat cu mecanisme sanogene și „capcane” compensatorii pozitiv. Năpăstuirea (A.M. Năstase) și năzuința atrag atenția asupra unor complementarități nebanuite într-o oglindire aparent fortuită a succesiunii de termeni doar alfabetici.

Din excursurile academice ilustrate cu exemple concrete, rămân cu lecții de memorat și de nerefuzat: amintirile, copilăria, îndrăzneala gândirii „out the box”, plăcerea călătoriilor (aventurilor, peripețiilor ca fantasme) care îmbogățesc cimentând starea de bine, oglindirea satisfacției și a imaginii personale, obligatoria credință „în ceva”, necesitatea actului medical cu funcție reparatorie, vitala demnitate, „suprimare a pulsionilor Eului în favoarea valorilor impuse de Supra-eu”.

Dicționarul este un releu caleidoscopic factual și un vector federator, mariaj fericit între literaturi de specialitate și beletristici fine, între litere, cuvinte, idei și gânduri sublimе, narațiuni de viață și literații ca niște marginalii de manuscrise medievale cu descriere, suspans, construcții de linii și de personaje. Imperfecțiuni? Avem un text în sens etimologic de țesătură, fără ochi scăpați și model deviat, câteva rânduri sărite (de rigoare), exhaustivitatea și atotștiința sunt apanajul zeilor. O lectură-delectare, desfătare, o „carte bună”!

Energii ale redimensionării

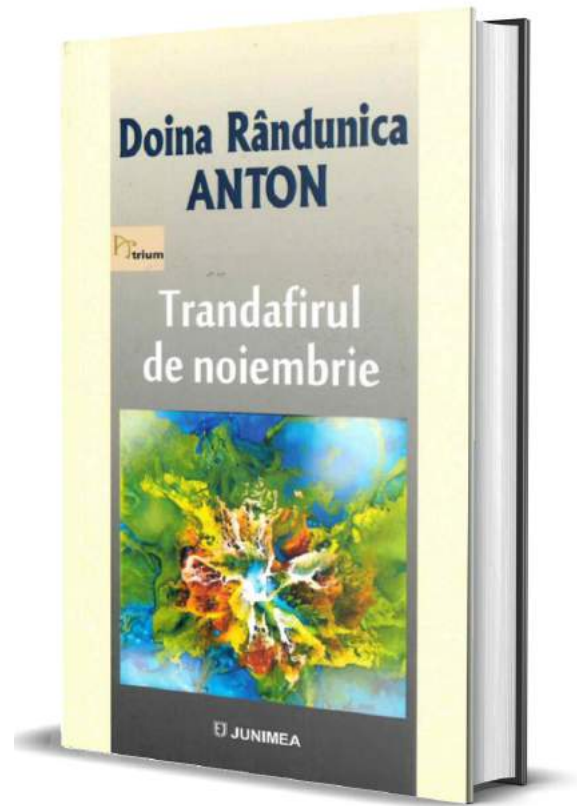
Octavian MIHALCEA

Trandafirul de noiembrie (Editura Junimea, Iași, 2018), cartea de versuri a Doinei Rândunica Anton, evidențiază o sensibilitate majoră care își exprimă creativ datele cele mai autentice. Fluiditatea estetismului acompaniază trăiri diverse, nu lipsite de semnele anumitor neîmpliniri. Ocultarea, uneori caracteristică naturii poetice, internalizează potențialități nebănuite: *Întorc filele cărților/ Ca pe niște porți ale unei cetăți de odihnă/ Pentru că doar pe acolo știu să negustoresc/ Îți sărut gura pierdută/ De toate cuvintele lumii acesteia/ Mă pregătesc anume pentru tine/ Să înfloresc pe steaua/ La care tocmai privești* (În taină). Exteriorizările sinelui vizitează regiunile esenței. Simbolul deschide noi și noi universuri, totuși persistând conștiința a ceva fundamental care lipsește. Enigmaticele ape din oglindă catalizează poeziile Doinei Rândunica Anton. Astrul nocturn protejează natura poetică. Icoana iubirii are accentuate valențe paradigmatică, totul petrecându-se pe fondul unei participări excepționale a celor înconjurătoare. Înflăcărările pasionale din *Trandafirul de noiembrie* aparțin romantismului genuin, echilibrantă legănare de vise. Estetizările dau la iveală accepțiuni artistice inedite: *Aduci/ Cești de străveziu porțelan/ În care au înflorit ramuri roșii,/ Îndurerate, anarhice guri// Trec păsări flamingo, wakasu-kabuki,/ Grațioșii tăcerii/ Liberi străbatem respirația lor// Văd/ Mâinile tale pe cartea închisă,/ Văd brațele celei din urmă,/ Tresar/ În apele roz,/ Un suflet spală picioarele serii/ Parcă sunt eu// Aburi fierbinți ne vrăjesc/ Preaplecatele inimi (La ceai)*. Propensiunea spre verticală se dorește a fi o atitudine programatică. În momentele deznădăjduite, imaginea împlinirii sentimentale are valoarea leacului. Sunt aduse în discuție mari gesturi devoționale, hrănitoare din punct de vedere spiritual. Adeseori este invocată *poarta* către acele situații conforme cu plenitudinea interiorului. Volutele poetice proprii Doinei Rândunica Anton au corespundență cu perenitatea energiilor apolinice. La fel putem afirma și despre cromatica sentimentelor poetei. Asistăm la un dialog neîncetat cu ființa iubită, candid și substanțial. Punctuala prezență a thanaticului scoate în prim-plan și emisfera dramatică: *Arborii înconjoară o casă/ În care cineva moare din prea multă iubire/ Ceața trece înaltă*

și albă/ Peste cobra regală/ Ne strângem de mână/ Ca ramurile gata să nască/ Și ne este teamă, o clipă// Pădurea se apleacă,/ Ochii deschid coridoare,/ Sângele trebuie doar/ Să ne mai lumineze o vreme,/ Îngândurata cărare (Îngândurata cărare). Gesturile tandre au cuprinzătoare tonuri ondulatorii, împreună cu bogatele desfășurări ale imaginației. Succesiunea scenelor atinge praguri magice. Prin aerul îndrăgostit au loc jocuri spectaculoase, extensiuni, acorduri triumfătoare.

Anvergura sentimentelor se plasează în siajul mărilor ce vor deveni inflamabile. Treptat iau naștere ambianțe îndreptate asiduu către pecetile splendorii. Gânduri fine însoțesc sarabanda transformărilor. Poeta are darul redimensionării, al regenerării artistice.

Cele ce țin de vitalitate vor dicta ritmul sintagmelor literare. Următoarea *ascultare* ar putea sintetiza pătrunzătoarele mesaje poetice venite din partea Doinei Rândunica Anton: *Ascultă cum șoptește vântul sub frunze,/ Ascultă glasul moale al iernii din sânge,/ Ascultă inima cum încearcă să atingă/ Fiecare cuvânt,/ Ascultă cum pășește lumina pe calea regală,/ Cum aerul cântă,/ Cum cineva te cheamă întruna/ Ascultă cum stelele taie din noapte/ Cozi de păun, lanuri mari de cicoare,/ Ascultă cum visează vulcanii,/ Cum focul se lasă iubit de fecioare/ Ascultă cum mâinile intră în aripi,/ Cum apele vindecă mânia și ura/ Ascultă cum soarele sărută și iartă,/ Cum piatra se alintă lângă firul de iarbă,/ Cum cineva te cheamă întruna,/ Ascultă (Ascultă).*

Fragment din romanul „Idem”

Eleonoire CHIRILĂ

Ajunsă în fața casei, nu pot decât să privesc clădirea ce odată mi-a servit drept sediu al propriului meu confort, care mi-a adăpostit toate visele și mi-a alungat toate coșmarurile. Casa în care visam să locuiesc pentru totdeauna, numai pentru jucăriile înșirate pe fiecare raft și treaptă care mi-au colorat copilăria și mi-au clădit adolescența. În momentul de față, însă, mă uit nedumerită la arhitectura acesteia și la felul în care toate perdelele sunt trase, până și cele din sufragerie, care, de obicei, erau trase, și nu mai recunosc nimic din ceea ce a existat odată. Tot ce am simțit s-a evaporat și am rămas un corp fără suflet, care bănuie străzile întunecate în căutarea unui scop de mult pierdut. Aerul după-amiezii de gustar îmi usucă nările, iar soarele fierbinte, răstignit pe cer ca o minge înflăcărată, îmi încălzește părul prăfuit și pe alocuri încălțit, lipsit acum de strălucirea de alta dată. Stratul de hortensii în culori purpurii par și ele mirate de înfățișarea mea, iar magnolia imperială ce străjuiește cu atâta loialitate intrarea principală a casei noastre, încă de dinainte de a mă fi născut, mă așteaptă cu poala plină de flori mari, crem ca înghețata de vanilie. Parfumul lor mă amețește și mă face să-mi amintesc de vremurile în care râsul zgomotos și cristalin al mamei răsuna prin ferestrele mereu deschise pentru „parfumul naturii”, cum obișnuia să ne șoptească când ne adunam cu toții în camera de zi primitoare a casei noastre, un cămin în zilele acelea fericite și senine. Inima mea se oprește pentru o clipă și o durere surdă îmi apasă pieptul.

Gâtul mi se usucă. Încerc să respir adânc și să-mi aranjez ținuta. Ajunge, Ava, fericirea după care tânjești o întunecă pe cea pe care o ai! Sunt acasă. Măcar aici, nimic nu mă mai poate surprinde! Un mieunat ușor mă face să tresar - ghemul de blană ce altă dată dormea tolănit și nepăsător pe pervazul ferestrei de la stradă îmi anunță prezența. Îmi fac curaj să ajung la ușă și să bat de patru ori, cum fac de obicei când sunt nevoită. Nu durează mult timp, căci sunt întâmpinată de o pereche de ochi de culoarea ciocolatei amărui și de un chip pictat în nuanțe rozalii, cu genele lungi și accentuate de rimelul negru, cu buzele roșii și obrajii mânjiți de fard scump și cu părul prins într-un coc strâns, câteva fire atârnav peste frunte și colțurile gurii se deschid, formând o expresie a feței plină de uimire și neîncredere.

Scrisoare pentru mine

Daria DICU

spune alfabetul
oprește-te la „d”
bucură-te de copilărie
la fel cum ea
se bucură de tine
zâmbește
click. click.
stai liniștită primești
poza-cadou de Crăciun
mișcă-te odată
cu valurile
și zboară pe aripi
de vânt
nu-ți fie frică să te avânți
spre necunoscut
e despre nopțile
lungi de vară
dansuri în ploaie
și oameni
de zăpadă

toate ca un colaj
pe un fundal
de cântec de chitară...

Plenitudinea poetului

Petronela APOPEI

„Cine sunt eu?! / sunt ca și voi / nimicul care umple un gol / într-o eternitate devorată / de întuneric și tăcere” este una dintre cele câteva „Nedumeriri” pe care le are poetul Dumitru Brăneanu în volumul de poeme „Singurătatea fluturilor” (Editura pentru Literatură și Artă, Chișinău, 2020) și care induce lectorului starea de introspecție, implicit acel „Nosce te ipsum!”

În felul acesta, provocarea fiind făcută, invitația la lectură vine de la sine tocmai pentru a putea să se autodescopere și să fie descoperit de ochii dornici de frumos, de acele mirări firești ale pasionatului de creații lirice de calitate.

Creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, omul, dar mai ales poetul (care a primit har divin din belșug) trebuie să porceadă către „Imitatio Christi” („Oameni imită cerul / mergând sprijiniți în mâini / pe coastele apelor / și din adânc de mare / scormonesc după suflete / roase de lumină.”) și să disemineze Lumina (prin „Aripi de lumină”) ce i-a fost hărăzită („Dumitru Brăneanu ne dă de înțeles că toate timpurile, inclusiv apoetice ca cele pe care le trăim astăzi, pot fi generatoare de poezie. Totul depinde de poet și de cititor, asistați de Cel de Sus, ca dialogul dintre ei să poată fi posibil.” – Nicolae Dabija în prefața cărții, „Zborurile interioare ale lui Dumitru Brăneanu”).

Iubirea pe care o împrăștie poetul în versurile sale se materializează sub toate formele ei, pornind de la rugile adresate divinității, Mijlocitoare („Maică Fecioară, a îngerilor regină, / toate le îmbraci în veșmânt de lumină, / o punte albastră între suflet și cer” – Punte albastră), cerând iertare („Mă iartă Doamne că la Tine am ajuns / târzie neliniște de toamnă / inimă nemângâiată / de rodul rugăciunii / cât am luptat cu oarba-mi rătăcire” – Iartă...) și iubind cu intensitate maximă frumosul din femeie, din poezie („te-am adunat dor / patimă macilor roșii / pentru mai târziu / să-ți înverzesc inima / flămând de lumină / în zori de bucurie și mirare / să nu-mi mai fii revendicată / de hoinarul nu știu cui / sub streășina unui vis amăru.” – Trup înverzit) până la contopirea firească a întemeierii sferei de yin și yang („vino pe țarmul de iluzii / chip senin al zilei care ești / acum când amândoi / suntem două toamne / adunate / într-

un strop de nădejdi / legat / cu un mănunchi de raze / culese / din grădina dragostei” – Suntem două toamne).

Pornind smerit („Mă iartă Doamne că la Tine / am ajuns târziu / neliniște de seară / inimă însângerată / de strigătul tăcerii” – Mă iartă) în viața poeziei și în poezia vieții, creatorul are rolul lui Atlas („Ca și Atlas port pe umeri – repetabila povară - / un munte împovărat de păcate / din care curge / un râu negru și mâlos” – Atlas) aflat uneori „Între două lumi” („sunt un cuvânt pierdut / în labirintul de ne-nțelesuri / sunt o picătură de sânge / cățărât pe ziduri invizibile / între două lumi antagonice / ard fără să mă sting / pe rugul gândurilor / ca o curățire de primăvară / și-mi îngrop iluziile / în grădina Ta Doamne.”), un luptător pentru Lumină („Cât am luptat cu oarba-mi rătăcire / plutind peste-un abis în legănare / venit din noaptea humei vâslesc înainte / prin vaduri noi cu clipe răzvrătite” – Cât am luptat) care locuiește „într-o bătaie de inimă / de când lumina Învierii / mi-a intrat în suflet / întunericul bate-n retragere” (Retragerea întunericului).

Iubirea capătă dimensiuni cosmice invadând nu doar simțirile eului liric („locuiesc în cuvântul pe care ți l-am șoptit / eul și imaginea mea / pe sub arcade de aer” – Arcade de aer), ci și o lume întregă aflată între cele două coordonate existențiale nașterea și moartea între care stăpânește neîndoios iubirea („am să te închid în fiecare vers / să rătăcești tăcută într-un poem / pe rug de zori în straie de cuvânt / să te citesc și apoi să te descânt / din când în când să inventăm un joc / tu cuib de cer eu pasăre de foc / să-mi pară noaptea rătăcire nouă / iubindu-ne sălbatec în piei de rouă.” – Noua rătăcire) – liantul primordial al viețuirii omului pe pământ („în palme îți țin / respirația cuvintelor / ape cu puteri de izvor / ce vindecă răni de mult împlânzite /

într-un apus ruginind / muguri altor iubiri / inima ia formă de pasăre / în care pulsează înaltul / și buzele mele de rouă însângerate / așteaptă de la tine / un sărut cât o duminică în rugăciune / ca un zbor abia învățat / cu care să vindec / poemele bolnave de atâta dor.” – Cuvinte respirând).

Iubirea devine lacrimă și patimă („În care noapte te-am ales / potecă de patimi” / ... / și nimeni nu ne va putea desparte / de prea multă lumină / din mahalaua inimii / din tine cine m-a chemat / sat de lacrimă fără leac!” – Sat de lacrimă), purtând în piept „Inimi de lumină” („Mă scurg picătură cu picătură / din căușul palmelor tale / ... / și Eu eram visul / care înflorește magnolii”), cuprinse de focul creației prin iubire, creație de doruri și viață vie, căpătând veșnicia („Ești întâmplarea crescută / dintr-o visare / ... / de atunci rătăcesc / interfață / între întuneric și lumină / flacăra a sângelui / dorul de tine / mă ispitește / cuvânt cu cuvânt.” – În afara jocului).

Poetul Dumitru Brăneanu locuiește în poemul inimii sale („te aștept în pridvorul inimii / cu amiaza priponită de o floare / aprins ca o grădină-n culori / cu lumina ruginind la rădăcină / îmi duc soarta în derivă / sufletul e acum o rugăciune / care te învață să iubești.” – Lumină ruginie), la „Fereastra timpului” („pe sub fereastra timpului meu / aștept să treci / ca o respirație de înger / ca un cuvânt / în forma unui trup / de care mereu să-mi aduc aminte.”), un loc minunat („ni se contopeau / într-o coloană a infinitului / inimile peste margini de stele / ca o iubire ce se naștea / și te țineam în mine / să-ți pot cuprinde aripile / cu sufletul însângerat de poeme.” – Margini de stele), plin de așteptări neobosite, de doruri lăuntrice, de bucurie („deasupra ta să înflorească cerul / într-o mie de cuvinte / în liniștea plecată dintre noi / pasărea luminii / să ne aducă dragostea-napoi” – Marginea zilei), de libertate creatoare („temnița

sufletului e acolo / unde lipsește bucuria” – Temnița sufletului).

Volumul cuprinde două părți: „Vremea vremuiește veninul viperei” (aliteratie care induce starea de fapt a lumii și petrecerea ireversibilului timp și a omului în „clipa cea repede ce ni s-a dat” – M. Eminescu) și „Rătăcitor prin raiul iluziilor” (unde predomină tema iubirii și a efemerității). Deloc întâmplătoare aceste două jumătăți care au rolul de a forma un cerc, acela al vieții, în care razele sunt poeme de forță care conțin metafore fine, inedite, dar și simboluri cu semnificații bine conturate: fluturii și macii – efemeritatea omului, albastrul – divinitatea, lacrima și roua – curățenia sufletului, verdele – tinerețea, toamna – anotimp al precederii înțeleptirii („ninsorea”), viscolul – frământarea și agitația, lumina – creația, aripile și îngerul – harul poetic, stele – romantismul, inspirația, etc. Titlul este sugestiv conținând două substantive care se întâlnesc în același punct comun, fluturii fiind simbol al frumuseții vieții, ai acelei clipe în nemărginirea universului. Ei apar din larve, devin frumoși, dar destinul le e scris numai pentru o pală de vânt... se sting repede în frumusețe desăvârșită, dar mai ales plini de însingurare („singurătatea fluturilor / cerne misterul vremii de apoi”), întocmai cum viața omului se petrece mult prea repede de pe pământ. Ea rămâne numai prin urmele pe care le lasă omul aici... în cazul de față poetul care a meșteșugit cu minuțiozitate cărbunele pe care l-a făcut diamant așezat în montură fină. Poetul nu e singur, el șade de-a dreapta lui Dumnezeu, mijlocește trăirile și sentimentele („cu o bardă de lumină / eu îți cutreieram singurătățile / cu inima desculță / candelă / prin noaptea iluziilor târzii.” – Singurătatea zorilor) scoțând la iveală valuri de frumos.

Pășește în Lumină, cititorule!

ART reading CITY

Casa dintre mlaștini

HENRY DE VERE STACPOOLE

traducere: Petru IAMANDI

Editura

Centrului Cultural

„Dunărea de Jos” 2023

Bătrâna

Pompiliu COMȘA

Motto:

„Omul străzii este o ființă pe care viața n-o mai încălzește. N-are decât două mâini, două picioare și capul. De folos sau nu brațele inimii, lui îi e totuna. Picioarele - mai de folos, mai legate de inimă - îl poartă adesea departe de viață, adică departe de orice realitate indiferentă dorinței sale de a trăi. Și-ar fi aproape fericit să se gândească acolo unde ele îl conduc, dar atunci intervine capul său groaznic, acea cutie plină de întrebări, de năluciri, de planuri, speranțe, neliniști, nostalgii, amintiri - o învâlmășeală de imagini cumplite care se străduie să-l dovedească iar și iar că nu-i decât un om de pe stradă, un om pe care viața nu-l mai încălzește.”

PANAIT ISTRATI

Încercăm să trăim cu o jumătate de inimă. Iar rugăciunile noastre au fost de cele mai multe ori fără cuvinte. Numai cu lacrimi. Și cu „of”-uri. După fiecare cuvânt sfânt, câte un „of”. În aceste zile se coc corcodușele. Numai că nu totdeauna le-au cules cei care au sădit corcodușu?. Pe bătrâna despre care țin să vă povestesc o știți cu toți. Ați văzut-o prin piețe, la gară sau în parcuri. În singurătatea ei caldă căuta mereu să râdă. Corcodușul îl găsisse cu ceva vreme în urmă aruncat la un tomberon și s-a hotărât să-i redea viața. Poate îi va fi și ei de folos mai târziu. Mai ales că adora zeama de corcodușe, cu pătrunjel și mărar, care-i alunga foamea. Se obișnuise cu ea încă din satul de munte, cu pâ râul curgând prin fața curții, când trăia moșu ei, lăutar la bază, dar dus prea curând în ceruri.

De atunci nu a mai avut nici un rost. A decis să plece în lumea largă, pe care n-o știa decât pentru răutățile zilnice. Ca orice persoană fără adăpost, rătăcea pe străzi. Direcțiile de deplasare era aleatorii pentru că fiind bolnavă de alzheimer nu prea mai știa ce și încotro.

Când o provocam să discutăm nu-și mai amintea decât frânturi de viață. Nici nu mai recunoștea dacă sunt ale ei sau ale altora. Pentru ea, laptele și mierea au un preț, mâncă-i-ar canceru' de politicieni. Astea-s vremurile.

Sărmană țară, îi plângi de milă. Era uimită cât de puține **cărucioare de copii sunt pe străzi. Ai ei sunt departe, fiecare pe la casa lui.** Au uitat-o, mai ales că n-a avut ce să le lase moștenire. Din când în când, adoarme pe vreo bancă dintr-un parc și **își visează nepoții învățând pentru a doua zi. Se trezește ca dintr-un coșmar și privind lumina lunii uită să mai ațipească până dimineața.** Sigur, și-ar fi dorit să-i strângă la piept, dar n-o invită nimeni, plus că, sincer vorbind, nici nu are ce să le ducă. Abia ea face rost de o fărâmă de pâine de la vreun milostiv sau de un pahar de plastic plin cu colivă. Rușinea și cinstea la noi s-au predat necondiționat, **lăsând locul unei libertăți mincinoase. Patria mai înseamnă doar mici fragmente de neant. Țară, țară, vrem făptași. E ca-n jocul din copilărie când se ținea de mână cu alți copii, dar nimeni n-o chema să spargă zidul celorlalți.** Era prea scândură. Când intra în casă, fiind întrebată de măicuța ei ce-a făcut, **răspundea**, plină de candoare, **că s-a jucat**, deși nu participase în ultimile două ore decât cu râsul ei zglobiu la joaca celorlalți. Acum are mortu-n casă și deja a început să pută. Noroc că și-a făcut din timp provizii de amintiri frumoase. Se incubase doar într-o paragină a vechiturilor de când se știe. Se felicita de multe ori că acum are mintea liberă ca zepelinul. Se bucura de ea, privindu-i pe cei din jur care vor la putere deși li se bate coliva pe piept. **Și pentru că nu avem o scară a intensității tragismului românesc, vă mărturisesc că ieri bătrâna a murit. Ca și cum nu ar fi fost pe lume, nimeni nu a băgat în seamă mogâldeța chircită rece din gară.**

Chiar dacă în colțul gurii îi înflorise un zâmbet. Zâmbise cu aerul că încearcă să spargă o nucă între dinți. N-o căutați la rubrica de decese a ziarelor. N-are față pentru așa onoare. Căzuse în plasa oglinzii fermecate. Că câr, că mâr, c-o fi tunsă, c-o fi rasă, povestea are marele defect că nu duce nicăieri. Doar niște adevăruri mari scrise cu litere mici. Când trăiești în România, nu te mai miră aproape nimic. Sărăcia se întinde din cărțile de istorie în manualele de clasa întâi. Timpul nu ne așteaptă, dar nici nu ne iartă. Trăim în aceeași țară unde a înnebunit Eminescu, de unde Caragiale și-a luat definitiv tălpășița, iar Nicolae Iorga a sfârșit cu un glonț în el. Avem nevoie de o minune.

Scormonind în ceanul cu regrete, închei cu câteva versuri, evident nu ale mele: ”Cine are părinți, pe pământ nu în gând/ Mai aude și-n somn ochii lumii plângând/Că am fost, că n-am fost, ori că suntem cumiți,/ Astăzi îmbătrânind ne e dor de părinți. //Ce părinți? Niște oameni ce nu mai au loc/De atâția copii și de-atât nenoroc/Niște cruci, încă vii, respirând tot mai greu./Sunt părinții aceștia ce oftează mereu.//Ce părinți? Niște oameni, acolo și ei./Care știu dureros ce e suta de lei./De sunt tineri sau nu, după actele lor./Nu contează deloc, ei albiră de dor/Să le fie copilul c-o treaptă mai domn,/Câtă muncă în plus, și ce chin, cât nesomn!//Chiar acuma, când scriu, ca și când aş urla./Eu îi știu și îi simt, pătimind undeva./Ne-amintim, și de ei, după lungi săptămâni/Fii bătrâni ce suntem, cu părinții bătrâni//Dacă lemne și-au luat, dacă oasele-i dor,/Dacă nu au murit triști în casele lor.../Între ei și copii e-o prăsilă de câini./Și e umbra de plumb a preazilnicei pâini.//Cine are părinți, pe pământ nu în gând, /Mai aude și-n somn ochii lumii plângând./Că din toate ce sunt, cel mai greu e să fii/Nu copil de părinți, ci părinte de fii.//Ochii lumii plângând, lacrimi multe s-au plâns/Însă pentru potop, încă nu-i de ajuns./

Mai avem noi părinți? Mai au dânșii copii? /
 Pe pământul de cruci, numai om să nu
 fii, // Umiliți de nevoi și cu capul plecat, /
 Într-un biet orășel, într-o zare de sat, / Mai
 așteaptă și-acum, semne de la strămoși /
 Sau scrisori de la fii cum c-ar fi norocoși, /
 Și ca niște stafii, ies arare la porți / Despre
 noi povestind, ca de moșii lor morți. //
 Cine are părinți, încă nu e pierdut, / Cine
 are părinți are încă trecut. / Ne-au făcut,
 ne-au crescut, ne-au adus până-aci, / Unde
 avem și noi însine ai noștri copii. / Enervanți
 pot părea, când n-ai ce să-i mai rogi, / Și în
 genere sunt și nițel pisălogi. / Ba nu văd, ba
 n-aud, ba fac pașii prea mici, / Ba-i nevoie
 prea mult să le spui și explici, / Cocoșați,
 cocârjați, într-un ritm infernal, / Te întrebă
 de știi pe vre-un șef de spital. / Nu-i așa că te
 apucă o milă de tot, / Mai cu seamă de faptul
 că ei nu mai pot? / Că povară îi simți și ei
 știu că-i așa / Și se uită la tine ca și când te-ar
 ruga... // Mai avem, mai avem scurtă vreme
 de dus / Pe conștiință povara acestui apus /
 Și pe urmă vom fi foarte liberi sub cer, / Se
 vor împrutina cei ce n-au și ne cer. / Iar când
 vom începe și noi a simți / Că povară suntem,
 pentru-ai noștri copii, / **Și abia într-un trist
 și departe târziu,** / Când vom ști desperați
 vești, ce azi nu se știu, / Vom pricepe de ce
 fiii uită curând, / **Și nu văd nici un ochi de
 pe lume plângând,** / **Și de ce încă nu e potop
 pe cuprins,** / Deși plouă mereu, deși pururi
 a nins, / Deși lumea în care părinți am ajuns /
 De-o vecie-i mereu zguduită de plâns.”

Premiul Jurnalistic”Cu onestitate
 despre sărăcie”, categoria “Mesaj de
 impact”, Presă on-line 2017/2018

ART CITY reading

În curgerea timpului

Arhim. Veniamin V. Boțoroga

Editura

Centrului Cultural

„Dunărea de Jos” 2023

Fericirea e așa cum vrei să fie

Claudia MINELA

Angela Ribinciuc - realizator de emisiuni radio și televiziune, jurnalist, scriitor, câștigătoarea mai multor premii literare obținute la concursurile de creație din țară în perioada 1986-2002 - este autorul a trei volume de versuri. Debutază în anul 2002 cu volumul *Cubul de aer*, apărut la Editura Parnas din Iași, apoi publică în anul 2012 volumul „Sahare și fântâni”, colecția *CarteSesne*, Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos” din Galați. În 2014 publică „La frontiera loialității”, o carte-interviu cu col.(r) Didel Bădărău, Editura Fundației Culturale Antares, Galați și „Viața începe mereu”, volum de poezie, la Editura Axis Libri din Galați.

Fericirea e așa cum vrei să fie, cea de-a patra carte de versuri, publicată la Editura Minela (august 2023), are ca punct de pornire **Cuvânt de întâmpinare** semnat de domnișoara profesor Mărioara Șuşnea care surprinde lapidar „*finețea observației, rigoarea bine temperată, eleganța stilistică*” a poetei-prieten. La finalul introduției punctează ideea că între copertele cărții sunt versuri închinare „*vieții, iubirii și bucuriei de a fi*”.

Puternic ancorată în realitate, Angela Ribinciuc se remarcă printr-o poezie inspirată din filosofia vieții, transfigurată artistic în versuri. Dominantă a creațiilor sale este viața cu întregul arsenal de trăiri și sentimente ce derivă din spiritul optimist auctorial – „*Viața este despre ce vrem noi să vedem...*”; *Pentru cel care nu înțelege/ că viața poate să înceapă mereu,/ primăvara vine degeaba!; fiecare nouă zi/ vine cu partea ei de viață,/ bună sau grea; Primăvara e cea mai simplă,/ dar și cea mai așteptată/ lecție de viață./ nimic nu vine de la sine...*”.

Într-o lume pragmatică, atrasă de un consumerism atroce, spiritul tinde să se degradeze cu fiecare generație nouă. „În cercul lumii comun și avar” (G. Bacovia), cei care încearcă să-și creeze prin artă propriul univers sunt tratați cu indolență. Din păcate, astăzi ne raportăm

doar la relații interesate, confort, la foloase materiale câștigate facil. Puterea banului se impune în toate domeniile. Uităm să iubim, să empatizăm, să fim altruști, să socializăm. Timpul capătă alte dimensiuni atunci când investim capital sufletesc în oameni egocentrici cărora nu le pasă de tine – „*Egoiștii sunt mai câștigați, /... pentru faptul că au mai mult timp/ pentru desăvârșirea propriei persoane*”. (**Timpul nostru**)

La polul opus, îndemnul de a fi altruști vine din preaplinul sufletului de poet. Dăruind altora, satisfacțiile nu întârzie să apară. Din poezia **Totul este posibil**, dedicată profesorului David Sava, se desprinde ideea că „*o ființă demnă de prețuire*”, prin puterea exemplului personal, poate schimba în bine oamenii din jurul său, determinându-i să-și descopere calitățile – „*prin exemplul tău, / îi faci și pe ceilalți să caute valoarea din ei, / dându-le încrederea că totul este posibil*”. Bunătatea este un stimul care ne apropie mai mult de convingerile dumnezeiești, altfel „*rătăcim calea spre împlinire*”. (**Fuga de noi**)

Angela Ribinciuc condensează în noul său volum - **Fericirea e așa cum vrei să fie** - esența condiției umane. Tematica este diversă. Poezia, în sinergie cu inteligența artistică și talentul, punctează mecanismul psihologic de supraviețuire, emițând prin experiența personală idei gnomiche, filosofice despre viață. Astfel, versurile sale devin un punct de reper pentru lectori, amintindu-le că realizările sunt „*dovada că ne naștem învingători*”. Doar gândind pozitiv, cu „*sufletul senin*”, avem certitudinea „*că fiecare zi e o nouă șansă*”.

Experiența de viață aduce cu sine noi învățăminte „*despre trădare și suferință, / răbdare și asumare, / iubire și încredere*”. Important este să fii tu însuși, să le tratezi

ca atare și să te împaci cu tine – „*Cel mai frumos dar/ pe care ni-l putem face/ este împăcarea cu noi înșine!*”. (**Împăcarea cu noi**)

Sinceritatea, loialitatea, încrederea, prietenia, dezamăgirea, singurătatea, trecute prin filtrul minții și al sufletului poetei, te îndeamnă la reflecții asupra vieții personale. Toate stările au un singur țel – iubirea – fără de care pășim spre dezumanizare, spre autodistrugere.

În poezia **Răbdarea iubirii** sentimentele se refugiază în „cubul de aer” al eului liric. Regăsirea de sine, cunoașterea aproapelui țin de sensibilitatea fiecărui om. Iubirea înalță spirite, schimbă caractere, destine și viziunea despre viață. Trebuie doar să ne acceptăm trăirile și să avem răbdare, precum „*Dumnezeu are răbdare cu noi/ până când învățăm să iubim*”. Când iubești necondiționat, deși există riscul să fii dezamăgit, universul tău capătă noi valențe – „*Pentru iubire nu există conservanți./ Ea trebuie consumată pe măsură ce se naște în noi*”. (**Dragoste amânată**)

Întrebări retorice despre o iubire durabilă caută răspunsuri în adâncul fiecărei persoane cu sufletul la purtător. Ce rămâne dintr-o iubire? Dorul - „*esența sentimentelor decantate în timp*”.

Dragostea, un alt element esențial existențial, indiferent de modul în care se manifestă (natură, prietenie, oamenii apropiați), te propulsează într-o nouă realitate. Este bogăția dăruită de divinitate pentru a ne simți împliniți cu adevărat. Indubitabil, dacă dăruiești, primești înzecit - „*Dragostea naște dragoste... Când ai lângă tine o mare de suflete,/ cum să nu simți că poți cuprinde/ între pleoape toate bogățiile lumii.../ Sunt un om bogat, v-am mai spus!*”. (**Toate bogățiile lumii**)

În creațiile Angelei Ribinciuc descoperim forme optime, formule lirice inedite și echilibru. Nu scrie la întâmplare. Pornește de la un nucleu și construiește în jurul lui axiome bine conturate despre ce este important în evoluția spirituală a omului. Încrederea în prietenii sinceri care-i dau puterea de a se detașa de întuneric aduce cu sine lumină, coordonându-i gândurile și faptele optim, deschizând noi orizonturi - „*cei dragi ne acceptă/ necon condiționat,/ cu toată lupta interioară/ care ne răpește din timpul iubirii*”. (**Sentimentul de vinovăție**); *acolo unde există încredere,/ nu încapă nici urmă de reproș*”. (**Cercul vicios al neîntâmplării**)

Prietenia, o temă recurentă întâlnită în versurile poetei, joacă un rol important în existența acesteia. Adevăratul prieten este sincer, empatizează cu tine în momentele grele și îți este alături, conferindu-ți încredere și puterea de a merge mai departe - „*Prieten este cel care-ți redă curajul de a trăi/ atunci când te îndoiești că mai merită*”. (**Prietenul pe care-l meriți**); „*Viața este cel mai frumos dar./ Dar o viață fără prieteni/ este ca un cer fără soare*”. (**Toate bogățiile lumii**)

Liniștea interioară este dată de mai mulți factori recognoscibili. Ambianța

naturii și locurile dragi determină spiritul auctorial să se detașeze de frământările lăuntrice - „*Pământul e altfel iar aerul,/ binecuvântat,/ poartă miresme de seară./ Apa, atât de rece, are gust de viață*”. (**Liniștea mea**); *Liniștea noastră/ vine din împăcarea cu cei dragi/ oglindită în ochii lor și ai noștri*”. (**Fuga de noi**)

Prezența părinților îi dă o stare de bine, de siguranță - „*Sentimentul de bine vine,/ din bucuria revederii părinților*”. (**Liniștea mea**)

Avem nevoie de puritatea copilăriei. Brâncuși spunea că atunci „când nu mai ești copil, ai murit de mult”. Autoarea și-a păstrat spiritul prunciei nealterat. Zăpezile îi amintesc de „*pofta de viață de atunci*”, de jocurile specifice anotimpului alb. Emoțiile transmise de căderea primei zăpezi o copleșesc și la maturitate - „*Prima zăpadă e așteptată/ cu emoția primei iubiri*”. (**Prima zăpadă**) Un alt simbol al inocenței este bradul, cu toate manifestările care au loc în jurul lui. Bucuria copilului de a-l împodobi este unică. Sub brad copila mânca turte și visa „*că lumea va fi/ la fel de bună și de frumoasă*”. (**Bradul de acasă**)

Mirajul frumuseții florilor este un alt motiv al copilăriei. Ele erau furate și dăruite cu iubire mamei. Omul matur de azi a înțeles că florile trebuie admirate și de ceilalți, că ruperea lor înseamnă moarte - „*Îmi place când văd/ că au viață lungă/ și știu că ține de dragostea/ cu care sunt oferite*”. (**Flori cu iubire**)

Fericirea vine de pretutindeni dacă știi să o primești cu sufletul deschis, dar mai ales dacă o împarți cu cineva „*Fericirea nu are nici un haz/ dacă o trăiești de unul singur*”. (**Să învățăm să iubim**); „*Un om egoist nu poate fi fericit*”. (**Un vis mai mic**)

ART CITY reading

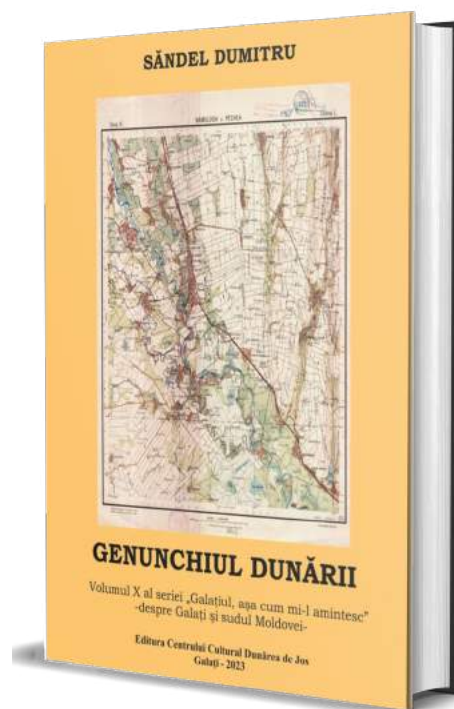
Angela Ribinciuc reușește, printr-o scriere rafinată și înțeleaptă, să îndrepte atenția cititorului spre lucrurile importante din viața omului, cele care țin de natura umană, mascată, din păcate, de aparențe false. O vorbă din popor spune că „ochii sunt oglinda sufletului” – „*Când ochii noștri vor învăța/ să vadă dincolo de aparențe,/ realitatea va fi/ mai aproape de noi*”. (*Dincolo de aparențe*)

Modalitatea prin care-și construiește propriul univers, temele și motivele alături de alte elemente definitorii, creează poezia desăvârșită a meditației despre lumea pe care și-o dorește, accentuând ideea fragilității, a vulnerabilității ființei umane – „*Odată găsit/ limbajul comun al sufletelor,/ calea spre înțelegere/ este deschisă*”. (*Limbajul sufletelor*).

Versuitoarea încearcă să-și găsească repere noi meditănd la condiția umană și la efectele pe care le au faptele oamenilor asupra spiritului, construind cuburi pentru fiecare. Cubul simbolizează pământul, stabilitate și înțelepciune. Autoarea, în creațiile sale, îi dă o altă conotație, cea a propriei lumi, un cuib al trăirilor intense. Raportat la celelalte persoane, cubul este un refugiu în universul personal al fiecărui om - *Unii pot respira prin cuburile tale,/ alții - total în afara lor*”. (*O idee care contează*)

Recomand volumul **Fericirea e așa cum vrei să fie**, oglindă a caracterului uman, pentru a ne descoperi vulnerabilitățile și pentru a ne putea apăra de propriile vicii, construindu-ne astfel o lume mai bună, un „cub” al speranței și al iubirii.

*„Ne refuzăm
cel mai ușor mod
de a supraviețui:
jocul de-a viața”.*

Genunchiul Dunării
Volumul X al seriei
„Galațiul, așa cum mi-l amintesc”
Săndel Dumitru
Editura
Centrului Cultural
„Dunărea de Jos” 2023

Leopard în dresuri de mătase neagră

Doina ROMAN

Protocol pe pod

Am schimbat zâmbete
la o masă ce se voia de adio...
Țin minte paharele cu picior
din care s-a băut apă... multă apă.
A curs doar cristal alb între noi,
iar eu am rămas bolovan fără genunchi,
fără aer în plex, am rămas întuneric
într-o noapte veșnic tâmpă,
un surâs-grimasă întins pe un bulevard anonim - când
se închid străzile pentru festivalul brânzei –
am rămas fără vâsle
în mijlocul sângelui meu
care curgea unde dorea el, fără nicio lege
și fără să gândesc mi-a venit să fluier
în urma ta, ca o golancă ce-a căpătat din senin
o limuzină
și poate sări de pe pod
ca-n filme.

Fără coajă

Am înflorit târziu, tremuram,
un fir de parfum purpuriu îmi tivea cămașa la poale
și umerii
doar piele și oase albe,
am înflorit noaptea, în frig,
respiram gheață și praf de pușcă,
m-a cotropit o rușine aspră și m-am ghemuit
într-un colț
să nu vadă nimeni că am făcut flori,
să ascund cum îmi crăpa pielea sub bobocii hămesiți
de lumină,
cum mă usca rușinea sub mătasea grea
a petalelor.
În buncăr mirosea a urină și frică.
Ascunde-te, țipa mama la mine și-mi îndesa
o broboadă neagră
să-mi acopăr gura și capul,
să sugrum cântecul diafan al polenului.
Ascunde-te, țipau soldații
- prăbușiți unul după altul
la intrarea în întuneric -
iar eu înfloream fără conținere,
plângând de rușine.

Numele trandafirului violet

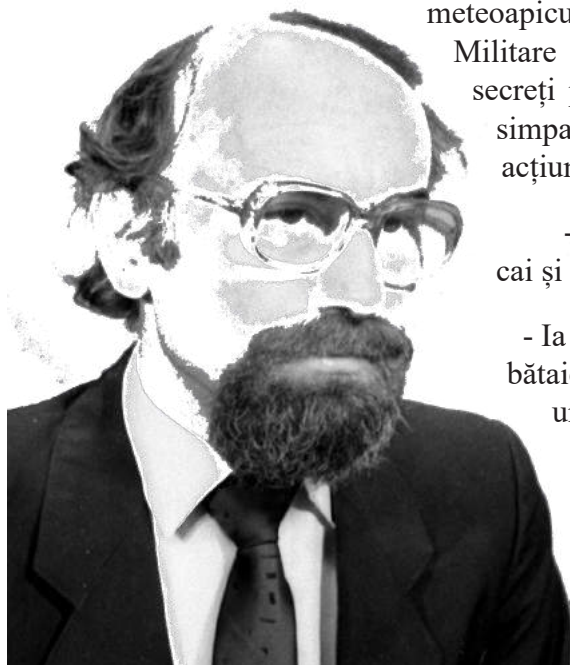
Se presupune că la un anumit timp
- măsurat de cel ce le știe pe toate,
le cântărește și ți le dă când nu mai ai
trebuință de ele,
după o regulă nescrisă a universului –
lucrurile merg în perechi:
o durere nu vine neînsoțită,
la doi pași înainte sau înapoi
e întotdeauna o alta
ca un trandafir violet,
mult mai parșivă și mai dătătoare de
chinuri, de nesomn,
iar totul ține de numele acestei cățele în
călduri care
umblă să se împerecheze cu nenorocul tău
în dragoste,
secerându-ți gleznelor,
hrănindu-se cu trupul tău împuținat,
îndemnându-te să-ți tai venele,
să te otrăvești
când tu ești deja orb, surd
și nu-ti mai simți nici carnea
ce se târăște în urma oaselor tale gemând
să le ajungă să fii și tu un om întreg,
nu un gunoi, zeamă putredă curgând
în rigolă.
Durerea, curva cu spini violet, se ține
după tine,
întinde mâna să i-o săruți
ca unei distinse doamne,
după care te pune jos și te cere pereche,
de-acum
și până când moartea vă va despărți.

Epidemia de fericire

Ion MANEA

O ciudată atmosferă de delăsare și non-implicare plutea deasupra cetății Elenei Ionescu și doar un grup pestriț și tăcut de cetățeni venise în Portul Militar pentru a întâmpina întoarcerea din bătălie a flotei militare tiagleze. Se aflase de eșec și de povestea cu lebedele, așa încât, lumea venise mai mult din curiozitate și din bună dispoziție. Să se distreze. Timpul în care trăgeau entuziaști cu arcul în fluturii vrăjmași trecuse.

Simțind pericolul pierderii susținerii publice de altădată, meteoapicultorul John Iulian Toporr, comandantul Bazei Militare de la Pădurea Zveltele, strecurase câțiva agenți secreți printre oameni. El însuși, deghizat într-un bătrânel simpatic, cu barbișon alb și ochelari masivi, participa la acțiunea de influențare a opiniei publice.

- Ce genii, domnule! Să se transforme ei în lebedecai și să deruteze adversarul! spunea câte unul.

- Ia mai plimbă dumneata ursul! Ce genii? Au mâncat bătaie, le-au dat riaglezii cu porumbeii în nas, îl repezi unul dintre cei care îl auziseră.

- Trăiască marina noastră militară! strigă un alt agent strecurat în mijlocul unui grup compact.

- Mă, tu de unde ai picat? Ia du-te și vezi dacă-ți găsești diploma de bac pe-acasă!

- Are dreptate cetățeanul! Marinarii noștri au luptat ca niște lupi de mare! îi sări în ajutor un agent cu barbișon alb.

- Zău? îi răspunse imediat o doamnă. Nu-ți stă deloc bine ca influencer, domnule Bunăvreme! Vezi-ți mai bine de pădurea dumitale!

Meteoapicultorul de la Zveltele fusese recunoscut. Se făcu imediat pierdut în mulțime, rușinat și cu sentimentul că se întâmplă ceva periculos în preajma sa. Imperiul lui se clătina.

Dar se auzi un altul:

- Riabla e o ruină! Trăiască eroii noștri marinari!

Nu-i dădu însă nimeni nicio atenție. Toți priveau în amonte. Trebuiau să apară.

Prima lebadă de mărimea dar parcă și de forma unui cal apăru în radă. Înota alene, dar nu era cu privirea în valuri, rușinat, cum se aștepta lumea, dimpotrivă, privea în sus, cutezător.

Era fosta navă amiral. „Defonia”. Literele de pe fulgii laterali dansau alene în bătaia vântului aflat în domolire. De îndată ce se apropie de țarm, tiaglezii din față auziră un fel de bubuituri venite din interior.

- E cineva înăuntru! se auzi din mulțime.

Doi tineri, probabil dintre aceia care de Bobotează săreau după cruce, își scoaseră iute tricourile de pe ei și se aruncară în apă. Ajunși rapid lângă lebăda-cal, dibuiră sub pene mânerul unei uși și traseră de el. Din interior ieși surâzător amiralul Temistocle Tofan, care strigă:

- Noi am învins broaștele lui Agamemnon! Și-au rupt dinții în elicele noastre! Trăiască elicele tiagleze!

Lumea fu surprinsă de această bizară apariție și tăcu profund câteva momente.

- Să nu fie o lebadă-cal troian! strigă o doamnă cu pălărie galbenă. Știți ce au pățit alde Priam!

Dar nimeni n-o luă în seamă.

- E comandantul marinei noastre militare! El și-a făcut datoria! Să-l întâmpinăm cum se cuvine! interveni Bunăvreme, care renunțase la deghizare, aruncându-și barbișonul și ochelarii falși într-un coș riveran de gunoi.

- Ura!!! se aprinse dintr-o dată mulțimea și amiralul fu adus la mal în aplauzele cetățenilor. Fu luat apoi pe sus de mulțime, așa ud cum era, și dus în urale până în fața Primăriei, exact lângă statuie, la dreapta soclului.

- Locul tău este lângă Alexandru Ioan Cuza, amirale! se auzi sentința mulțimii. Stai aici și usucă-te!

Uitându-se în sus, spre chipul domnitorului, Temistocle grăi cu mândrie:

- Lăsați-mă pe mine, mergeți și recuperați celelalte lebede!

*

În ziua în care s-a petrecut istorica îmbrățișare, populațiile înseși, ale Tiaglei și Riabiei, fiecare în felul ei, se simțiseră foarte ciudat, mulți, foarte mulți, femei mai ales, oricum dintre cei extrem de sensibili, se prezentaseră la medicii de familie sau direct la psihologi și psihiatri, reclamând o

stare indefinită, stranie, de panică blândă, în amestec cu o bucurie nouă, inexplicabilă.

„A fost ziua în care cetățenii urbei au avut un presentiment global de resetare socio-spirituală pozitiv și neoglobal determinată”, declarase în „Emoticonul”, într-un interviu realizat de Riky Venturescu, celebrul sociolog tiaglez cu origini riabileze Haralambie Pieleanu.

Lumea mergea pe stradă și zâmbea. Nu se mai certa nimeni cu nimeni, oamenii simțeau o bucurie lăuntrică nouă, eliberatoare. Două zile la rând, „Emoticonul” ieșise, și în ediția on line și în cea pe hârtie, cu întreaga pagină întâi ocupată de figurile cele mai expresive ale bucuriei, buneii dispoziții și beatitudinii.

Aceeași stare se instalase și în Riabla. Profitând de prezența ei în raza cetății, grupuri masive de femei și bărbați, cu o vârstă medie de 30-35 de ani, cam aceeași cu cea a celor patru conducători riabilezi și tiaglezi, se prezentară la Stațiunea Balneoclimaterică Lacul Dulce, cu cereri ferme de internare și punere sub observație.

„Avem de a face cu o psihoză panerotică progresivă” a afirmat în fața subalternilor directorul Stațiunii, doctorul Victoria Aslanovici. Neavând posibilitatea de a-i interna și îngriji pe toți, directoarea a ieșit la balconul clădirii centrale și a glăsuțit la microfonul stației de amplificare:

- Dragi pacienți și paciente, bucurați-vă! Vă pânđește o epidemie de fericire! Intâmpinați-o cum se cuvine! Să nu cumva să vă vaccinați! Vă recomand tuturor să vă îndrăgostiți! Nu vă trebuie internare și nici rețetă! Doar inimă! Pa!

Nemumțumită, lumea a început să huiduie și să fluire. Câțiva au aruncat cu pietre culese de pe alee, dar doctorița dispăruse.

- Oameni buni, ia stați așa! Are dreptate doamna doctoră, să mergem acasă și să ne apucăm de iubit! se auzi o voce baritonă din mulțime.

Și atunci, dintr-o dată, lumea se potoli. Cei care tocmai luaseră pietre cu gândul să le arunce spre balcon le sloboziră rușinați și se întoarseră cu fața spre oraș.

- Să mergem, să mergem! se repetă îndemnul și oamenii se luminară la față, iar unii începură să fredoneze o melodie veche:

- Porniți înainte, tovarăși,/ Cu dreptul, spre marea iubire...

La început câțiva, dintre cei care știau versurile, apoi și alții, învățând, din ce în ce mai mulți, și mai mulți, întreaga mulțime porni spre Riabla cântând cu entuziasm. Stoluri de păsărele ieșite din parcul stațiunii o însoțeau jucăușe.

*

Aflată întotdeauna în preajmă, cunoscuta de acum ciupercă zburătoare cu cele două ființe extra în fața aparatelor de la bord, făcu un viraj rapid și se postă la jumătatea cerului dintre Stațiunea Lacul Dulce și Riabla.

- Să-i lăsăm să se iubească! zise Ea. Noi ne-am făcut datoria.

- Eu nu prea aș avea încredere în gloata asta! Se răzgânđește prea repede. îi răspunse El.

- Dar în mine ai?

- Aș fi bătut atâtea galaxii cu tine dacă n-aș fi avut? No, hai!

Fără a mai aștepta vreun răspuns, extraterestrul porni nava spre Peștera lui Terente Stelaru. Știa că se va întâmpla ceva cu totul și cu totul deosebit acolo și ei trebuiau să fie deasupra.

*

De îndată ce se instalase în peștera lui, fostul comandant al oștirii civile a Riabilei se prăvăli în rugăciuni și smerenie, dar noua lui casă, cu inscripția scrijelită în stâncă, stârnise imediat curiozitatea credincioșilor veniți în pelerinaj la vecinul Andrei, așa încât a trebuit să comunice cu ei, să le vorbească și să-i îndrume. Când se strângea destulă lume pentru a avea un auditoriu rezonabil, Terente ieșea din peșteră și își ținea discursul:

- Sunt pustnic, dar până acum câteva zile prea semeț și netrebnic am fost!

Avea în mâna dreaptă o creangă de alun în formă de 7, o găsisese în tufișurile în care nevoiele îl chemau din când în când, îi trezise imediat o puternică emoție, amintindu-i de instrumentele cu care se înarmaseră oștenii lui, coase, furci, topoare, dar și de rămurelele cu care Cei de Sus îi îndemneau la executarea genuflexiunilor, și atunci o rupse cu grijă și o luă cu el. Acum o agita în aer în timp ce vorbea plin de patos.

-Precum crenguța aceasta nevinovată, ram al vieții și al veșnicei procreări, așa am ridicat eu coasa asupra semenelui meu și mare păcat am înfăptuit. Cu ea vă binecuvântează acum cu pace pe război călcând, acum și în vecii vecilor!

Frați și surori, îmbrățișați-vă inteerstelar!

Un murmur misterios se ridică din mulțime.

- Pax Vobiscum! Veniți de sărutați sfânta crenguță de alun!

Oamenii veneau unul câte unul și își aplecau buzele pe frunzele ofilite ale ramurii în formă de coasă a pocăitului Terente Stelaru.

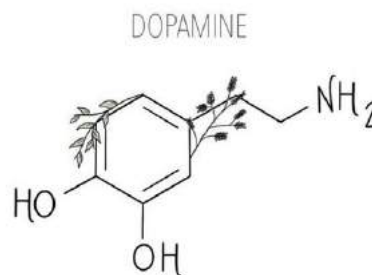
Când îi văzu pe cei doi înaripați aplecându-și buzele asupra crenguței sale de alun, izbucni:

- Nu se poate! Voi aici?

Iris îi puse rapid vârful aripiei stângi peste gură și Teerente înțelese că trebuie să tacă.

Glăsuși Bărbatul cu Traista Până la Pamânt:

- Sfinte Terente, poți să ne găzduiești în noaptea asta? Suntem în mare pericol.

Oglinzi paralele - jurnalul unui jurnal Centenar. 1924 - 2024

Nina CASSIAN

Inițial cartea de față s-a numit Jurnalul unui jurnal, și redactarea ei a început în 1975 când, recitindu-mi caietele de însemnări personale, câteva la număr, am rămas eu însămi uimită de relatările privitoare la împrejurări și indivizi, la sentimente de moment sau de durată, la stările mele creatoare, exaltate sau inhibitorii, toate dominate, mai ales în primele caiete, de un fel de delir al tinereții, de naivități flagrante, de multă dezinvoltură, de inocent exhibiționism...

Fără a altera (scurtând doar) notațiile existente, am simțit nevoia imperioasă a unor comentarii care să depășească acel contur fragil al „experienței personale”, și care, chiar dacă nu pot cuprinde întreaga arie a „contextului”, să-mi explice întrucâtva atitudinea, comportarea, entuziasmele, revoltele, perplexitățile...

Atunci în 1975, când absența lucidității n-ar mai fi avut nicio scuză, am scris cu mult elan sute de pagini, inserând textul original și comentariile, la douăzeci și șapte de ani distanță, în diferite locuri - București, Mangalia, 2 Mai, Sinaia - până la plecarea mea din țară, neprevăzută și nedorită, în 1985.

Dar am constatat între timp că și „marginaliile” mele suferă de o anumită „autocenzură”, datorită faptului că erau scrise într-o perioadă amenințată și amenințătoare, în care „supraveghetorii” vieților noastre (mașinile de scris trebuiau înregistrate în fiecare an pentru ca nu cumva materiale „subversive” să poată fi imprimate, multiplicare, eventual difuzate...) îmi puteau intra în casă, răsfoindu-mi și confiscându-mi manuscrisele (cum s-a întâmplat, de altfel, cu jurnalul prietenului meu, martirul Gheorghe Ursu). De-abia în America fiind, eliberată de aprehensiuni și ezitări, de un limbaj ușor criptic, mi-am putut completa comentariile sau scrie „comentariu la comentariu” - ca într-un fel de coridor cu oglinzi paralele, multiplicându-mă la infinit, exercițiu extenuant pentru mine, probabil fastidios pentru cititor.

Pe de altă parte, când mi-am început jurnalul, în 1948, aveam aproape douăzeci și patru de ani, iar până atunci se întâmplaseră multe, în afara și în lăuntru meu, am trăit și

am traversat experiențe care m-au marcat definitiv și care-mi explică în mare măsură evoluția.

Cu mulți ani în urmă, am publicat în revista „Minimum”, condusă de Al. Mirodan, câteva fragmente din Jurnalul unui jurnal, iar interesul pe care l-au stârnit a inclus felicitări pentru onestitate, acuzații de indecență, replici din partea unor persoane vizate (Sorin Toma, de pildă, apărându-și tatăl căruia-i făceam un portret defavorabil) etc.

Întrucât atâția indivizi și individualități încă în viață figurează în paginile mele, o firească reticență se adaugă acestei scrieri.

De asemeni, știu că se așteaptă de la „depoziția” unui martor și a unui supraviețuitor fie o patetică turnare de cenușă în cap, fie evocarea unei mai mult sau mai puțin subtile disidențe. Cartea mea nu e nici una, nici alta.

Speranța mea e ca acest „document” să fie revelator (în special pentru anii „obsedantului deceniu”, dar și pentru cei dinainte și de după), iar dacă (dincolo de cancan) detaliile biografice îmi pot însoți bibliografia, dacă ele pot fi numite un „simptom contemporan” - înseamnă că-mi îndeplinesc o datorie de conștiință în a le expune.

Dacă memoria mea e o zestre - sunt foarte bogată, prin profuziunea de elemente acumulate, peisaje, arome, culori, cărți, artă, muzică, ființe etc. care mă cutreieră și azi, cu o vitalitate și o prospețime aproape insuportabile.

Deși nu vreau să mă supun în mod mecanic criteriului cronologic - totuși nu pot să nu dedic un prim capitol unui timp în care m-am format și care m-a format.

Schimb de tăceri cu teiul meu

Daniela Lăcrămioara CAPOTĂ

colțul ferestrei –
luna și paianjenul
aceeași dimensiune

școală abandonată -
în curte
păpădiile pregătite de zbor

după ploaie -
pe un fir de iarbă
un șir de sori

despărțiri -
de pe aceeași creangă
o păsăre și o frunză

sclipiri în colțul ferestrei -
în plasa păianjenului
captură de păsări

pauză de cafea -
schimb de tăceri
cu teiul meu

sclipiri în colțul ferestrei -
în plasa păianjenului
captură de răsărit

oaspete neașteptat -
un puf de păpădie
intră pe geam

vânt de seară -
în cireșul fără frunze
luna plină de toamnă

vânt de seară -
în cireșul fără frunze
luna plină de toamnă

adiere de primăvară -
în curtea școlii cu vârful îndoit
un avion de hârtie

doar vântul flueră
din când în când -
haltă uitată

Balada porcului

Gheorghe BACALBAȘA

Cred că sunt singurul ofițer al armatei române care și-a dat demisia cu o zi înaintea înălțării în grad.

Eram căpitan la vânătorii de munte, aveam treizeci și trei de ani, urma să mă ungă maior și colegii credeau că aveam viitorul înainte. Treizeci și trei e răscruciul puternic, vârsta Cestică, la treizeci și trei de ani a murit Alexandru Macedon și s-au întunecat mințile marelui Eminescu. Ești nebun mi s-a spus. Vei rămâne pe drumuri. Ce știi să faci? Acționezi în contra rațiunii. Numai că eu am avut visul cu bășină de porc pe care l-am interpretat ca pe o intuiție.

Unitatea era situată în munții Carpați, înconjurată de pădurea de brazi care la un moment dat se dădea la o parte înspre vârful de munte unde, într-o poiană largă, se înșiruiau cabane de lemn. Mică dar cu tradiție. Încă de pe vremea mareșalului. La începuturile ei a funcționat ca depozit de armament. Ulterior a primit alte destinații. Era înconjurată de două garduri de sârmă ghimpată care străbăteau pădurea lăsând un spațiu larg între ele. Avea foișoare de pază la capete. Dar pe măsură ce relieful urca, sus în poiană unde erau cabanele, imaginea devenea din ce în ce mai bucolică își mai pierdea din aspectul său militar. Era condusă de locotenent-colonelul Boabă, căruia noi îi spuneam colonel, la început tovarășul colonel, apoi dom colonel după regulament și după cum se schimbau timpurile, dar de colonel îi spuneam tot colonel, îi dădeam de la noi din respect o steluță. Eu eram adjunctul lui, la început locotenent-major, apoi căpitan. Unitatea avea funcționalitate multiplă. Se mai făceau din când în când comandamente, școală de vară, punct de comandă în caz de nevoie. Loc izolat la limita pădurii cu golul alpin. Toamna ascultam cântul nesfârșit al vântului printre cetini. Iarna după ce dădea viscolul se bloca totul. Așteptam cu săptămânile să se desfunde drumul cu lama ca să ne putem vedea familiile rămase în vale. Vara mai veneau generali la odihnă. Generălele culegeau flori și frăguțe, în timp ce bărbații beau vin la umbră și le cânta acordeonul la ureche, „De ce ne-ați luat

de lângă boi” și „Trandafir de la Moldova”.

Majoritatea generalilor erau moldoveni. Olteni nu prea. Oltenii se duceau la servicii. Pe vremea aceea încă mai era armata obligatorie. Mă duceam personal la fiecare recrutare și îmi alegeam oamenii bob cu bob, bucățică cu bucățică. Care știa să gătească, care să cânte din gură sau la instrument, care să dea la coasă. Odată, pe timpul de dinainte a fost spart perimetrul pe vreme de noapte. S-a ordonat formație de luptă și s-a deschis focul. Inamicul zăcea între garduri. O dihanie, nu mi-a fost dat să văd așa ceva nici înainte, nici după. S-a lăsat cu tărăboi. Trei generali în anchetă. Pe vremea aceea nu se glumea cu treburi din astea. Până la urmă am ieșit bine. Eu care eram tânăr am fost propus la înaintare în grad la excepțional. Mi-a pus lent-colonelul Boabă o pilă. Cadavrul ursului a fost predat la Romsilva. Chiar dacă hoinărește liber prin codri, un urs nu e de capul lui, aparține statului. Numai că ursul a plecat la silvicultori fără labe. Trei le-au luat generalii, una ne-a revenit nouă. Nu există pe lume lucru mai bun decât friptura din labă de urs preparată mocănește pe jar. La câțiva ani după ce Domnul ni l-a trimis pe cel mare, Boabă a încercat să forțeze norocul. A făcut rost de pe la stâne, el știe de unde, de un hoit de capră pe care l-a plasat la incintă. Hoitul pentru Marinică e precum valeriana pentru pisici, îl adulmecă de la kilometri distanță.

Numai că de picat, a picat un amărăștean, o stârpitură de urs. Din nou a fost trimisă comisia, aceiași de pe vremea lui Ceașcă dar au fost de data aceasta mai puțin prietenoși, bănuitori chiar, dovadă că și-au însușit toate labele ursului. Să nu se mai întâmple l-a atenționat pe Boabă mai marele generalilor și Boabă a răspuns după regulament am înțeles să trăiți, dar avem o problemă, aștia s-au înmulțit peste poate, ar

fi nevoie de un gard mai solid, l-am ridicat noi prin forțe proprii de-am avea ceva sârmă.

Generalii au trecut în raport și au sosit trei camioane de sârmă ghimpată cu care s-au făcut reparațiile necesare. O parte a ajuns la ciobani, la schimb cu brânză așa că până la urmă tot ne-am ales cu ceva. Când trăiești în pădure înveți să te chivernisești. Totul a început când colonelul Boabă s-a hotărât să scoată la vânzare porcii fantomă. Porcii nu erau chiar fantomă, ba chiar plezneau de atâta grăsime, însă nu erau prinși în vreo scriptă.

Când fata scroafa unității Boabă împărțea solomonic porceii în două categorii: porceii purcei și porceii fantomă. Unii vor spune că nu era lucru corect că ar fi putut fi furăciune numai că vremurile erau grele, noi nu eram de capul nostru pe lume, ne așteptau flămânzii în vale și la urma urmelor dacă ar fi s-o luăm chiar așa, cine nu fură statul își fură familia.

În toamna aceea târzie m-a convocat colonelul și mi-a spus părintește, nu ca un șef, dar pe un ton hotărât cu tentă ierarhică:

- Valentine noi stăm ca anahoreții în munți, iar în jurul nostru fierbe istoria. S-au schimbat vremurile, nu mai e cazul să te duci la nevastă cu fleica în port-hart, acum e piață liberă, construim capitalismul, trebuie avută viziune, să privim macro. Scoatem porcii la vânzare dar nu pe colea la deal lângă noi, ci jos de tot la câmpie. Că au crescut prețurile.

- Îi ducem, dar cum?

- Cu IMS-ul băiete, cu IMS-ul!

- Cum să cărăm porcul cu IMS-ul?

- Nu porcul, porcii, băiete. Trei, am socotit eu. Încap. Și cu tine al patrulea.

- Cum, am întrebat eu?
- Aceasta e o problemă de logistică. Răspunzi.
- Păi să-i legăm dom colonel!
- Vezi tu Valentine, mi-e neplăcut să ți-o spun dar am așa o premoniție, o să mori căpitan. Ești incapabil să gândești mai departe de prima mutare. Putem să-i legăm, dar o să guițe de o să se adune toată poliția transporturi. Ajungem pe televizor.
- Și atunci?
- Valentin până și ultimul mârlan dacă îi dai masă bogată pe cinste face ochii mici și prietenoși. Iar dacă adaugi udătură... Cunoști vorba, beat ca un porc.

În ziua aceea de pomină le-am umplut troaca cu bunătați. Peste care am turnat trei sticle de țuică. Au fost fericiți. Au tot dat huța, huța din rât. Apoi au adormit. Beți mângă. I-am urcat pe brațe cu greu, unul câte unul. Nu opuneau rezistență, în creierul acela al lor cât creier or fi avut, aproape că nu mai era sânge, le fugise în mațe. Stăteau așa unul peste celălalt grohăind ușor ca un tors de pisică. În palma rămasă de loc m-am strecurat eu. În față la volan stătea plutonier-adjutant Postolache responsabil compartimentul mecanic și alături de el, dreapta față, lent colonelul Boabă. Cu toții în civil, era o acțiune privată.

Porcii au început să bășească la câțiva kilometri de drum, i-au zădărnit serpentinele, îi tot smuceau, le mutau haleaua prin mațe. Să se fi întâmplat mai devreme, am fi întors, că doar aveam mască de gaze în dotare, eram unitate de luptă. Dar așa, ne-a luat prin surprindere, n-aveam ce face, eram deja prea departe. Bășina de porc era precum lovitura de tun, șuiera, producea

undă de șoc, la fiecare zvâcnire puturoasă de aer pânza de cort ce acoperea laturile IMS-ului se smucea și dădea să fugă într-o parte. Am simțit că mă înec, că nu mai am aer, că mi se uscă plămânii, că mi se pun cârcei pe laringe.

Era ca un baraj de artilerie. Rare momente de liniște. Apoi exploda din nou sub nasul meu o bășină. De obicei se bășeau mai pe rând, dar câteodată prăvălind aerul fierbinte și acid peste mine se bășeau laolaltă.

- Opriți dom colonel, am strigat! Mă sufoc!
- Îndură suntem în misiune, răspunde Boabă de pe scaunul dreapta șofer cu capul scos pe ușa mașinii.

- Mor colonele, nu vă mint, simt că mor!
- Las că te înviem noi!

Am trecut de conifere, acum suntem în zona foioaselor, șoseaua cotește când stânga, când dreapta pe curbele de nivel și porcii când lunecă lent către mine, când sunt retrași înapoi. Mi-am pus haina în cap ca un fel de filtru, respir greu și simt că în curând voi muri.

Nu-mi pasă. Încep să râd ca un prost. Cred că am început să mă îmbăt de la alcoolul strecurat prin mațele porcilor.

- Dom colonel vă implor!
- Servim cauza! Te fac maior. Ce dracu, ești ofițer!
- Bă Postolache, oprește! Plutonier-adjutant Postolache e militar de carieră, respectă gradul și funcția, știe că la comandă e Boabă și apoi e direct interesat în reușita

acțiunii, în caz de succes îi iese și lui ceva.

- Bă Postolache, te rup! Mâinile plutonier-adjutantului rămân ferm ancorate pe covrigul volanului, urmărește cu încăpățănare și vigilență zig-zagul șoselei.

- Boabă, mă Boabă fie-ți milă. Am copii!

- De dragul copiilor ne sacrificăm Valentine, răcnește lent colonelul. Fața lui Postolache a împietrit imobilă, nu vede nu aude ce se petrece în jur, arată ca un hitlerist din filmele sovietice de propagandă. Când am ajuns în vale la șes, la drum drept vânturile au încetat și a început să curgă din ei. Lucru scârbos dar mai puțin dăunător sănătății. În târg m-am așezat lângă mașină, cu spatele proptit de-un copac. Mi-era rău. Boabă și Postolache au luat asupra lor osteneala oborului. Până la urmă ne-am scos. În anul acela au fost cele mai bune prețuri la porcul în viu.

Am bolit vreme îndelungată, la mine în unitate pe vârf de munte. Aveam ochii urduroși, mi se tot plimbau blânde pe piele, tușeam sec și din când în când vărsam golind tot stomacul. Boabă nu m-a lăsat să merg la spital.

- În oala acoperită nu intră murdăria, băiete! Lasă că te faci tu bine. Aer curat, oușoare proaspete direct din cuiabar. Încet cu încetul m-am vindecat. Mi-au dispărut blânde, tusea și nisipul din ochi. A mai rămas câte o vărsătură din când în când, dacă îmi aminteam de bășină. Dar de știut, am știut că viața mea va suferi o schimbare profundă. După o asemenea întâmplare nu mai poți fi același.

Și Hitler a fost gazat în tranșeele primului război mondial. S-a tot târât din spital în spital, a fost decorat, cât pe ce să

își piardă vederea. Poate că dacă nu îl gazau pe Adolf, altul ar fi fost cursul istoriei. De aceea astăzi gazele de luptă sunt interzise prin lege.

În noaptea de dinaintea demisiei am visat bășina de porc. Mulți or să spună că așa ceva nu se poate. Visele sunt ca un film mut în alb negru, rar câteodată color. Fără sunet. Deși mai sunt unii care au afirmat că au auzit vorbe prin vis. Dar toți sunt de acord că visele nu pot fi mirositoare. Visele sunt ca și banii, fără miros. Numai că eu am avut un coșmar olfactiv, cu bășină de porc. Fără imagine. O beznă totală. Noaptea minții. A fost ca o intuiție. Dimineață mi-am dat demisia. Nu trebuie să opunem intuiția rațiunii, ne învață Max Frish.

După plecarea mea unitatea din vârful de munte și-a dus viața, deși scârțâit, mai departe. Până la urmă a fost închisă. A fost condusă până în ultima zi de lent-colonelul Boabă. Colonel plin a fost făcut odată cu ieșirea la pensie. La trecerea în rezervă statul îți mai dă o steluță. Acum își consumă liniștit bătrânețile la bloc, undeva pe la poalele munților.

Asta a fost tot. A, ce am făcut eu?

Am trecut prin tot felul de întâmplări. În momentul de față sunt un prosper om de afaceri.

Lecturi din poezia Simonei Trifu

Vasile LEONTE

Așezată cu autoritate într-un domeniu ademenitor în lumea modernă, cadru didactic universitar, psiholog principal, psiholog specialist atestat, psiholog formator, Simona Corina Trifu și-a mai luat, spre administrare facultativă, bucuria intimă de a scrie poezie. Doamna doctor e în repetate vizite prin revistele culturale gălățene, prin saloanele literare sau prin proiecte culturale de ținută. Trec din dreapta spre stânga cele două volume ajunse la mine, citesc în chipurile consacrate de experiențele anterioare, mă minunez, uneori simt umilința de a nu pătrunde sensurile, alianțele din prima citire. Mă înverșunez.

Mă las coplesit de autoritatea prefațatorilor – gălățeanul destupat, decis să domine orice text căzut spre judecare, Adi G. Secară (*Pseudo-kynegetikos liric sau avertisment asupra poeziei lui Artemis/Mater Reia - izvor literar apocrif ?*) și bucureșteanul, fără trebuință de prezentare suplimentară, Alex. Ștefănescu (*Un nou mod*

de a scrie.) Niște avertismente peste care nu poți pași indiferent. Le însușești spiritul, mergi, pe cont propriu, adică asumându-ți riscuri, propriile inadvertențe, mai departe.

Ca exercițiu preliminar, încerc să dezlipesc aditivii culturali, estetici din jurul textelor: mottouri din nume clasice, dedicații, desenele lui Alex Ivanov, ele însele opere plastice convingătoare, analizate într-o lucrare de sine stătătoare de către Simona Trifu. În schimb, aluziile literare, religioase, mitice, istorice, mitologice, atât de numeroase în titluri și conținuturi au rămas la locurile lor. De remarcat (și de apreciat!), creatoarea de poezie arborează rareori însemnele meseriei, cu atât mai puțin ale specialității stricte. Se simte oarecare presiune în lexic (lesne de ameliorat prin consultarea unei lucrări de specialitate).

Serii precum *polidactilia*, *aritmomanie*, *hipotimia*, *oniroidia*, *ecmnezie*

sunt apoetice.

Prinse în context, obligate să înveștimizeze ideea, pot iradia emoții.

Primul volum, **Atenție! Nu călcați pe flori** *e o formă de prevenție copiată din parcurile publice, neurmată de avertismentele punitive consacrate. Pacientul jurnalului, al oracolului este însuși eul liric amenințat sau ademenit de primejdii, de riscuri, supus unor provocări nenumite. Citabile, pasaje din întreaga întindere a cărții: „Mă sfărâm de stânci și mă zdrobesc printre pietre,/ îmi fie mai lină plecarea și pustiiă credința” (p.57); „Verigi de mătase îmi smulg geamătul morții,/subțire fir tors prin coasa ei...//Suflet sfâșiat în ghearele înțelepciunii,/palid palmares olimpic,/sădit întru eternitate...” (p.91); „Curmă-mi, minte, trupul ager,/răstignit în lut carnal,/străveziu, pierdut în fulger,/înveliș de estival” (p.142) ș.a.m.d..

Versiuni retușate, actualizate ale supunerii Anei față de bărbatul său, îngerul și demonul Manole.

În total, 75 de pagini de jurnal, datate din 15 oct. 2016 până la 12 nov. 2018. Dacă notațiile cronologice sunt reale, verificabile, rezultă cam două exerciții lirice în multe zile, cu schimbări de tematică, tonalitate, manifestare emoțională, chiar dimensiune. Surprind stările extatice, zbućiumurile erotice imposibil de controlat/dominat: „Re-nvie trăirea cu forțe păgâne,/cu jale, cu strigăt, cu dor, cu păcat.//Cu susur și dans de cadâne,/În zori de zi, dă-mi tainic dezmiertat.” (p.25), ori, dimpotrivă, iubiri discrete, abia înmugurite „Tu, bucurie mută,/tremur al pleoapelor mele calde.//Tu, călăreț între munți, hai, vino.”(p.23). Oricum, sentimentul, indiferent de intensitate, de exprimare, poate deschide căile nesfârșitului („Nu irosi-ntre stele șoapte,/Ci adu-mi ceru-

ntreg vuind.”, p.33), „Adulmecă-mi surâul/
și îmbată-te de mine, cu mine și pentru
mine./(...) Mai du-mă în noapte/ și mă
dezmiardă pe sub pleoape,/ când întunericul
ne calcă hotarele./ Mă mângâie în gând/ și
mă desfată în simțuri./Mă pierde în negura
ecmneziei...”. (p.39). Actul compunerii,
al confesiunii dă impresia de înaintare
pe un teren sigur, complet deminat, atent
supravegheat. E o cursivitate ademenitoare,
exemplară în „Diligența vieții mele/ trece
rece, tristă, sură,/ prin pădurea de jăratec,
chiar acolo unde fură// caii tăi să se adape/
și să-mi facă mie scut/ din coliere de agate//
etc. (p.108).

Volumul al doilea, **O sălbăticiune în
exil**,** lărgeste orizonturile, și le întunecă
amenințător. Suntem primiți de un *Vânt de
stepă* cu ușoare voalări ale experiențelor
tragice ale europenilor „Totul pare damnare
și vânt de stepă./ Un flaut îmi susură trist
punând rămășag cu existența./ Ți-am spus ca
roba mea să fie stropită cu uraniu !/ Acolo, în
giulgiul radioactiv,/ îmi deplâng cavalerii
taciturni pe care i-am părăsit.” Dacă mai
notăm și *Fărădelege de Miazănoapte*,
Damnare, *Atenție*, *plâng sălbăticiuni!*,
Lacrimi întoarse, *Ascuns în riduri de
femeie*, *Pedeapsă pe coji de nuci*, *Țesând
corespondența de război*, *Fiat Iustitia!*,
Lucrez la știri. *Un alibi, vă rog!*, *Foamea
de grâu*, *Descusute cununii*, *Podul metalic
de lângă ruine*, *Bionian supliciu* obținem
lista de titluri pentru jurnalul incendiar,
violent de la ora cincii! Se instalează o vădită
atitudine civică, puțin resimțită în volumul
precedent. Vibrația erotică pornește din
același epicentru, mai scade în intensitate,
devoră mai puțină energie. Ochiul e ațintit
spre pulsația străzii: „Un zugrav de biserică
cerșește de lucru la poarta închisorii,/ acolo
unde tu-mi destăinui travaliul de lucefăr
blând,/ căzut în păcat// În cuiabar ai ascuns
dinamită,/ în locul acela în care tâmplele ni

se-mpreunau/ mustind a cocaină ieftină.”,
sau în frânturi de versuri: „Clevetiri ieftine,
ruine de aprilie”, „rănilor noastre au zimți”,
„Thanatosul fecund mă pândește din icoana
barocă”. Departe de Simona Trifu statutul
/ambiția de poeta vates, de glas ales al
mulțimilor. Lista e completă, de la Hristos
încoace. În schimb, se reține calitatea de
filtru sensibil al frumuseții în infinita ei
gamă de concretizări: „Aș vrea să alerg
desculță prin palma ta,/din care să rodească
sori blânzi” „Cireșii din Japonia mi-așteaptă
palmele/să-i mângâi nebănuț de tandru.//
Un cuplu de păpuși din ceramică/se iubesc
pe alea dintre blocuri”, în fine, „Parfumul
tău, în mitocondrii, pe vecie,/va ști să mă
păzească de orori.”

Cărțile de poezie ale doamnei
doctor Simona Trifu nu riscă să se
prăfuiască în unghere de bibliotecă. Au
vibrație („intensitatea emoției”, nota Alex
Ștefănescu), vigoare, țâșnesc din vocația
omului atins de farmecul și misterul
Logosului.

*Simona Trifu, **Atenție ! Nu călcați pe
flori**, Editura Business Adviser, București,
2018

Simona Trifu, **O sălbăticiune în exil,
Editura Anconeum & Analepsie, București,
2022

Golgota

Fremătând de gânduri
între două iluzii
calc pe lumină
depărtând zărilor
spre noaptea vremii
purtând o stâncă
însemnată pe toate muchiile
cu dorurile tale visele
ce strigă în mine.
Răsună stâncă
sub care ecoul se zbate
și strigătul
neajuns până la tine
mă doare.
Prin șoaptele ierbii
lumina mușcă din mine,
degetele ard,
apele curg
prin verdele pustiului din mine.
Cu pas sigur și amar
plâng cu tălpi

Ioana APOSTOL DINGĂ

haina grea a pământului.
Neantul vuieste
stâncă se prăbușește
nemicind uscăciunea
încolțind
albul neatins al iubirilor.

Ploaia

Cântecul dezolant al ploii
 pendulează
 fără sfârșit
 gândul
 prizonier al apei complete,
 legănând
 gustul erorii
 într-o lume
 putredă de neant.

Marina

Pe țărmul ros de tristețe
 brațele mării se bat de strâncă
 străjuind drumul meu
 spre tine.
 În abis îmi pierd gândurile
 și brațele stelei de mare
 le cuprind,
 făcând-mi clipa
 mult prea grea...
 Marea
 e oglinda mea..

Nostalgie

Aud singurătatea
 în murmurul vieții
 filtrând eternitatea.
 Prin stâncile fluide
 veșnicia
 răătăcește-n timp
 prin nuanțele
 uitării.

Ruga

Oprește izvorul
 înainte de a deveni râu!
 Spulberă gândul
 înainte de a deveni speranță!
 Ucide norii
 înainte de a deveni furtună!
 Oprește clipa!
 Tinerețea
 e un dar trecător!

Gândul

Demonul nopții
 cuvânt cu sunet gol
 smulge
 gratii de priviri
 din ochii
 plini de remușcare.

Iluzie II

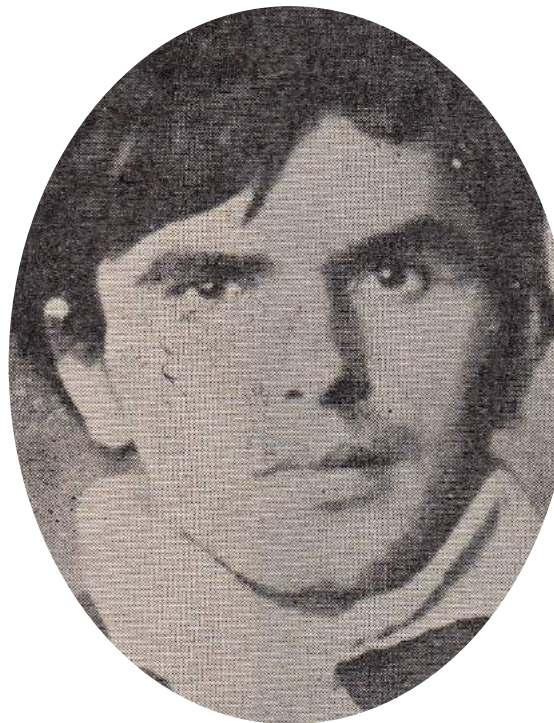
Dominată de clipa
 încleștată în păcat
 urcă și coboară
 în mine
 cântecul speranței
 din ceața prezentului
 devenit trecut.

DICȚIONAR

Artiști plastici gălățeni (196)

Corneliu STOICA

MIHAI, Mihai – sculptor (n. 23 octombrie 1942, localitatea Iapa, componentă a municipiului Sighetu Marmăției, Maramureș - m. 21 octombrie 1975, București). A absolvit Institutul de arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, Secția Sculptură, clasa profesorului Boris Caragea (1970). Venit la Galați după terminarea facultății, a debutat la Salonul de toamnă al Filialei de aici. Membru al U. A. P. R. (1971). *Expoziții personale:* București, Galeria de Artă „Apollo” (1971, 1973); București, Galeria de Artă „Simeza” (1975). *Participări la expoziții de grup:* Saloanele de primăvară și de toamnă ale Filialei Galați a U. A. P. R. (1971); Expoziția de pictură, sculptură, grafică și artă decorativă a Cenaclului Tulcea al U. A. P. R. (1972); Bienala de pictură și sculptură, Sala Dalles și Sala de Marmură a Casei Scânteii, București (1972); „Plastik

und Blumen”, Berlin (1975). *Participări la Tabere de creație: Măgura – Buzău* (1971, lucrarea „Ciuha; 1974, lucrarea „Ciuha – Mască”).

Stins din viață la numai 33 de ani, sculptorul Mihai Mihai se numără printre artiștii care au refuzat modelajul practicat în anii formării sale de către profesorii de la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, optând pentru tăietura directă în material (marmură, piatră, lemn), îmbrățișată, după modelul lui Brâncuși, de George Apostu, Gheorghe Iliescu-Călinești, Spiru Săbiescu, Victor Roman, Constantin Popovici, Nicăpetre, Grigore Patrichi-Smulți etc., artiști care aveau să revoluționeze sculptura contemporană românească. Din creația sa sunt cunoscute cu deosebire lucrările din ciclul „Ciuha”, realizate în cheie abstractă. Sunt compoziții concepute pe verticală, cioplite în piatră, unele cu trimiteri la mitologia populară, altele strâns legate de problematica existenței umane. Cu prilejul expoziției sale personale de debut din 1971, criticul Mihai Drișcu scria: *„Ca și pentru alți tineri din generația sa, sculptura este, în primul rând o artă a aerului liber, numai lumina naturală fiind capabilă să pună în valoare intensitățile tactile ce-i particularizează, în acest moment, sculptura. Temei heracliteene a devenirii i se asociază meditația asupra perisabilității; unele sculpturi sunt impregnate de «nostalgia trecutului», sunt ficțiuni de vestigii arhitecturale. Mihai Mihai face parte din generația, prima poate, care contrazice propoziția lui Brâncuși: «Sculptura nu este pentru tineri»”* („Arta”, nr. 1/ 1972, pag. 20).

Când reușise să-și definească deja o formulă stilistică, un accident întâmplat în

Mihai Mihai - Ciuha, piatră, Măgura Buzăului, ed. II, 1971

propriul atelier i-a curmat firul vieții. A plecat prea devreme în lumea umbrelor veșnice. Sculptorul Sergiu Dumitrescu, și el trecut în eternitate la doar 61 de ani, îi era foarte recunoscător. Licean fiind, îi frecventase atelierul în anii cât a locuit și creat în Galați, vorbea întotdeauna cu venerație despre el, considerând că Mihai Mihai a fost acela căruia i-a datorat orientarea profesională și îmbrățișarea meseriei de sculptor, pe care Brâncuși o considera „cea mai grea meserie”.

Bibliografie: Dicționarul sculptorilor români (coordonator, Ioana Vlasiu), vol. II, Editura Academiei Române, București, 2012; Corneliu Stoica, *Filiala Galați a U. A. P. R. 70 de ani de existență, 1951 – 2021*, Editura „Axis Libri”, Galați, 2003.

MORPHOCHROMA

Lola Schmierer-Roth

A treia expoziție postumă

Corneliu STOICA

Anul acesta, la 16 noiembrie, s-au împlinit 130 de ani de la nașterea în Galați a pictoriței Dorothea (Lola) Schmierer-Roth, artistă care a trăit cu intensitate înnoirile artei moderne din primele decenii ale secolului al XX-lea, ctitor, alături de Nicolae Mantu și alți câțiva creatori din domeniul artelor vizuale, a mișcării plastice din Cetatea dunăreană. Cu acest prilej, Muzeul de Artă Vizuală (curator, Cristiana Ștefania Culiță, muzeograf) a organizat în Sala „Ioan Simion Mărculescu” expoziția intitulată „Lola Schmierer-Roth – Particularitățile unei opere variate”, prin care a cinstit memoria acestei ilustre personalități, valorificând o parte din cele 74 de lucrări de pictură și grafică din donația făcută instituției, în 2003, de fiica pictoriței, doamna Anne Louise-Roth, și soțul ei, prof. univ. Alexandru Cezar Ionescu.

Lola Schmierer-Roth (1893 - 1981)

Fiică a comerciantului Ludwig Leopold Schmierer, consul onorific al Țărilor de Jos la Galați, și a Sylviei Schmierer, fondatoarea în 1899 a Școlii Particulare Israelito-Română de Fete Galați, pe care a condus-o timp de 47 de ani și care, din 1929, i-a purtat numele, președintă a „Societății de binefacere a Doamnelor israelite gălățene pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor din Galați”, nepoată a reputatului lingvist Heimann (Hariton, după încreștinare) Tictin, membru de onoare al Academiei Române, autor al unor lucrări de mare valoare științifică pentru cultura românească, Lola Schmierer a studiat mai întâi cu Antonio Zumino, pictor academic, originar din Venetia, a urmat cursurile Institutului Secundar Superior Filipide din Galați, apoi, la Viena, în 1911, a frecventat atelierul lui Hermann Struck. În anul următor, 1912, a urmat un stagiu de două luni la Academia Julian din Paris. În decembrie 1913 a participat la expoziția „Pictorul Antonio Zumino și elevii săi”, deschisă la Grand Hotel din Galați. Pentru o scurtă perioadă, aflându-se la Berlin, a fost eleva lui Lovis Corinth și Johannes Lippmann la Academia de Artă (1913-1914). În timpul Primului Război Mondial, Dorothea și prietena sa Jeanne Helder (Coppel, după căsătorie), au avut prilejul să lucreze la Galați cu pictorul Ion Theodorescu-Sion, prin intermediul căruia au pătruns principiile artei lui Paul Cézanne, acelea de a „*trata natura prin cilindru, sferă și con*”. Între 1919-1922 artista s-a aflat din nou la Berlin, studiind cu pictorul și gravorul expresionist Willy Jaeckel, profesor la Staatliche Kunstschule. Expune la Graphisches Kabinett. Este influențată de creația lui Ludwig Meidner și a austriacului Oskar Kokoschka. La 8 iunie 1924, aflată la Galați, se căsătorește cu comerciantul Wilhelm Roth, cu care va avea două fiice: Ruth și Anne-Louis. După ce între 1930-1932 studiază la Academia Ranson din Paris, între 1932-1935 pictorița frecventează, cu unele întreruperi, atelierul lui André Derain.

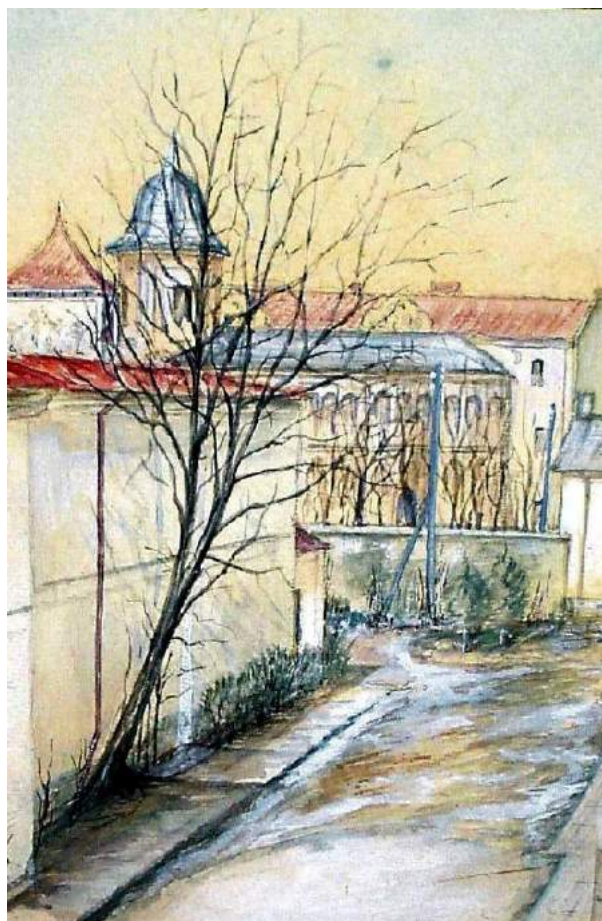
În expozițiile românești Lola Schmierer-Roth debutează în 1933, când expune la Salonul Oficial tablourile:

„Portret”, „Fetița cu pelerină”, „Natură moartă” și „Autoportret”. Primește Premiul „Anastase Simu”. La 14 aprilie 1935 își deschide prima sa expoziție personală în Sala Hasefer din București, cuprinzând 46 de lucrări de pictură și grafică. Continuă să trimită lucrări la manifestările Salonului Oficial. După Al doilea război mondial pictorița rămâne definitiv la Galați, dedicându-se activității didactice. Ca profesoară în învățământul gimnazial și liceal a educat și format gustul pentru frumos al multor generații de elevi, contribuind la îndrumarea primilor pași pe drumul artei al unor adolescenți care au devenit nume de notorietate în arta românească și internațională: Lucia Vasiliu-Cosmescu, Gheorghe I. Anghel, Napoleon Tiron, Ion Dumitriu, Aurel Vlad ș.a. Expune, de asemenea, în cadrul expozițiilor organizate de Cenaclul Artiștilor Plastici, la înființarea căreia contribuise în 1951, devenit în 1968 Filiala Galați a U. A.P.R. În februarie-martie 1972, Muzeul de Artă din Galați îi organizează prima expoziție retrospectivă, manifestare care va fi găzduită în 1974 și de Muzeul Simu din Capitală. A încetat din viață la 3 aprilie 1981 la București. Alte două expoziții, aceeași instituție îi va organiza în 2004 și 2014 prin muzeografa-critic de artă Mariana Cocoș-Tomozei..

Studiile făcute la Viena, Berlin și Paris, desele călătorii făcute în tovărășia bunicului matern Haiman (Hariton) Tiktin, nu au rămas fără rezultat pe planul creației artistice. Pictorița sensibilă, cu o vădită vocație pentru desen și culoare, Lola Schmierer-Roth nu a fost străină de preocupările curentelor de avangardă. Așa se și explică de ce în creația sa vom întâlni mai multe etape distincte, corespunzătoare unor modalități de exprimare specifice postimpresionismului, cubismului, expresionismului sau artei abstracte, modalități care, așa cum subliniază criticul de artă Mariana Vida, la maturitate „s-au contopit și s-au sublimat într-o concepție unitară și originală, îndatorată, surprinzător, Noului clasicism, promovat

teoretic ca agent regenerator al artei franceze de criticul Waldemar George, pe care artista l-a cunoscut în 1936 și cu care a corespondat”. Tocmai aceste modalități, particularități ale operei atât de variate ale artistei și-a propus să le evidențieze muzeografa Cristiana Culiță prin organizarea acestei a treia expoziție postumă, în cadrul căreia a reunit pe simeze un număr de 45 de lucrări reprezentând portrete, peisaje și naturi statice realizate în ulei (pe pânză, carton, lemn, hârtie), acuarelă, tempera, cărbune, grafit și creioane colorate.

Pășind în Sala „Ioan Simion Mărculescu”, vizitatorul remarcă în primul rând tablourile, multe la număr, în care figura umană este atât de prezentă, fie sub forma portretului („Profil de față cu băsmăluță”, „Colega”, „O vecină”, „Pe gânduri”, „La gherghef”, „Profil de femeie cu basma”, „Odihnă”, „Precupeața”), în compoziții cu două personaje („Pictorița și modelul ei I și II”), fie în cele cinci „Autoportrete”. Ele confirmă interesul și pasiunea manifestate de artistă pentru ființa umană, răbdarea cu care s-a aplecat asupra sondării psihicului copiilor, tinerilor și adulților, scoțându-le la lumină ceea ce fiecare are definitiv. Tabloul „Profil de față cu băsmăluță”, pictat pe un fundal albastru, ne duce cu gândul la frumusețea picturii renaștiste; în „Colega”, personajul este puternic luminat din față și construit pe baza unor contraste puternice; în „Pe gânduri”, artista face un admirabil sondaj în forumul lăuntric al unei tinere femei; „Precupeața” are accente expresioniste; fata din „O vecină” este o adolescentă a cărei expresie emană candoare. Lola Schmierer-Roth demonstrează mari calități în abordarea chipului omenesc, de fiecare dată utilizând mijloace plastice diferite, urmărind atât asemănarea cu modelele pictate, cât și aducerea în prim plan a unor însușiri morale și atitudini

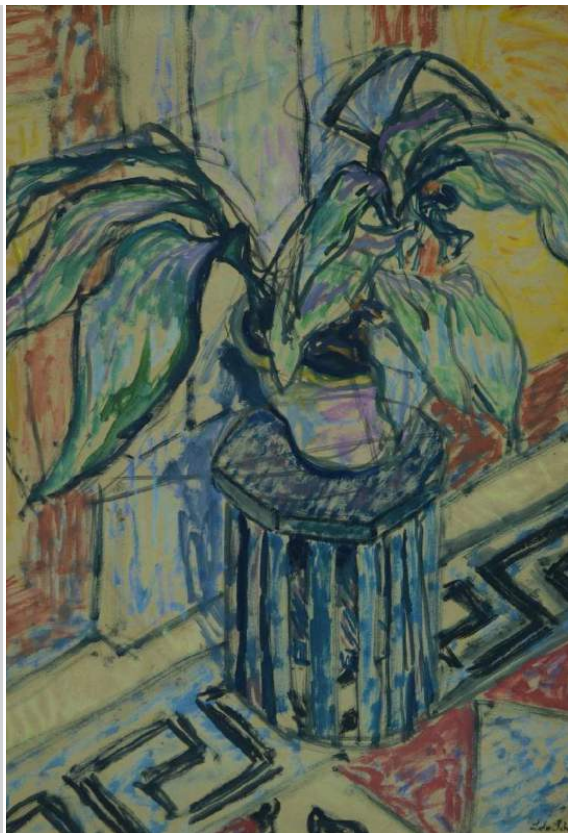

Lola Roth, Glastră, u.c., 66 x 54 cm (MAVG)

Lola Roth, Profil de față cu băsmăluță, acuarelă, 35 x 50 cm (MAVG)

Lola Roth, Glasră, u.c., 66 x 54 cm (MAVG)

Lola Roth, Colega, acuarelă, 27x23 cm (MAVG)

semnificative.

Peisagistica Lolei Schmierer-Roth este reprezentată în expoziție în special prin tablouri inspirate de orașul natal – Galați, unele evocând casa moștenită de la părinți de pe strada Colonel Boyle nr. 11 („Casa doamnei Roth”, „Scara casei”. „Poarta noaptea”), aspecte stradale și din port („Strada Sf. Gheorghe”, „Stradă din Galați”, „Vedere din port iarna”, „Galați la Dunăre”), ctitorii de cult ortodox („Biserica Sf. Haralambie”), secvențe și atmosfera dezolantă a orașului distrus de bombardamentele armatei hitleriste în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial („Galați - ruine I, II”, „Rând de case părăsite”, „Galați – Zid cu contraforturi”), dar și imagini ale Galațiului contemporan, ale noii arhitecturi din Țiglina I, cartier în care a locuit după 1960, când casa părintească a fost demolată („Țiglina modernă”, „Țiglina – scară spre terasă”).

Câteva lucrări din expoziție datează din perioada 1919 – 1992, când artista a manifestat preocupări și pentru compoziția abstractă, influențată de creația lui Wassily Kandinsky, Paul Klee și de pictocolajele Jeannei Coppel. Elementele care alcătuiesc compoziția lor au o formă simplificată, redusă la pete de culoare de o discretă și suavă poezie („Omagiu lui Botoșanski”, „Cometa”, „Peneș Curcanul”, „Benjamin Britten”, „Compoziție”, „Clonare”).

Prin această nouă expoziție consacrată pictoriței Lola Schmirere-Roth, Muzeul de Artă Vizuală a oferit iubitorilor de frumos posibilitatea să cunoască mai bine opera unei vrednice fiice a Galațiului, care a slujit arta cu sinceritate, devotament, înalt profesionalism și a contribuit la îmbogățirea patrimoniului plasticii românești, unele lucrări ale sale, aflate în colecția Muzeului Național de Artă de la București, fiind clasate cu câțiva ani în urmă în categoria juridică TEZAUR.

ARHIVĂ FOTO

1. Noua sală de spectacole a Centrului Cultural „Dunărea de Jos” aproape de final
2. Carte Poștală. Nina Cassian Centenar 1924-2024
Galați, orașul scrie, orașul citește

CRONICĂ

6. Energii ale redimensionării - Octavian Mihalcea
3. Kiki citește, Kiki scrie, Kiki traduce - Carmen Andrei
10. Plenitudinea poetului - Petronela Apopei
16. Fericirea e așa cum trebuie să fie - Claudia Minela
34. Lecturi din poezia Simoei Trifu - Vasile Leonte

SERIAL

22. Epidemia de fericire - Ion Manea

CREAȚIE LITERARĂ

8. Fragment din romanul „Idem” - Elenoire Chirilă
9. Scisoare pentru mine - Daria Dicu
13. Bătrâna - Pompiliu Comșa
20. Leopard în dresuri de mătase neagră - Doina Roman
26. Oglinzi paralele - jurnalul unui jurnal - Nina Cassian
28. Schimb de tăceri în teiul meu - Daniela Lăcrămioara Capotă
30. Balada porcului - Gheorghe Bacalbașa
37. Golgota - Ioana Apostol Dingă

ART CITY Reading CITY

12. Casa dintre mlaștini - Henry de Vere Stacpoole, Ed. CCDJ 2023
15. În curgerea timpului - Arhim. Veniamin V. Boțoroga, Ed. CCDJ 2023
19. Genunchiul Dunării - Săndel Dumitru, Ed. CCDJ 2023

ARTĂ PLASTICĂ

39. DICȚIONAR. Artiști plastici gălățeni (196) - Corneliu Stoica
41. MORPHOCHROMA. Lola Schmierer-Roth - Corneliu Stoica

La mulți ani 2024!

ianuarie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

februarie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

martie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

aprilie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

mai

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

iunie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

iulie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

august

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

septembrie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

octombrie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

noiembrie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

decembrie

lun.	mar.	mie.	joi	vin.	sâm.	dum.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

